

Kostnadsanalys av matchningsinsatser för nyanlända

Innehåll

Sammanfattning	5
Projektet Jämställd etablering har goda effekter – denna rapport undersöker kostnaderna	5
Kostnaderna står sig väl.....	5
Kostnaden är 38 600 kr per person som tagit del av insatsen - inklusive kringuppgifter och kringkostnader	5
Kostnaderna för projektets insats är i nivå med eller lägre än andra insatser.....	5
De samhällsekonomiska intäkterna kan bli högre än kostnaderna.....	6
Kostnaden beräknas bli lägre vid långsiktig implementering under stabila förhållanden.....	6
Generaliserbara lärdomar om värdet av stabilitet	6
Huvudsakliga slutsatser.....	7
1 Inledning	7
1.1 Inledning och disposition	7
1.1.1 Kunskap om kostnader lika viktigt som kunskap om effekter	7
1.1.2 Dokumentation och modellering av kostnader för insikt i insatsens komponenter	8
1.1.3 Kostnadseffektivitet	9
1.1.4 Disposition	10
1.2 Vad vet vi om kostnader av arbetsmarknadspolitiska insatser?.....	10
1.2.1 Kostnadseffektivitet ur tre perspektiv.....	10
1.2.2 Kostnader och intäkter kopplade till en insats	11
1.3 Mycket kort om Jämställd etablering	15
2 Kostnader av projektet Jämställd etablering	15
2.1 Räknat uppifrån och ned	16
2.2 Räknat nedifrån och upp	17
2.2.1 Detaljerad dokumentation av arbetad tid	17
2.2.2 Enklaste varianten på beräkning nedifrån och upp.....	20
2.2.3 Uppskattning av kostnader för upplärning vid personalomsättning	20
2.2.4 Modell för att beräkna fler faktorer bakom insatsens styckkostnad	23
2.2.5 Tillägg för arbete utanför metoden	28
2.2.6 Från arbetstid till kostnader	28
2.2.7 En kommentar kring overheadpåslag.....	31
2.2.8 Resultatsammanfattning.....	33
3 Kostnadseffektivitetsanalys – jämförelser	34
3.1 Kostnader i relation till effekter.....	35

3.1.1	Kostnad per effekt och per resultat	35
3.1.2	Arbetets effektivitet över tid	35
3.2	Kostnadsjämförelse: Kostnader jämfört med andra insatser	36
3.2.1	Kostnader i tjänsten Rusta och matcha	37
3.2.2	Kostnader i tjänsten Stöd och matchning.....	41
3.2.3	Resultat: Jämförelse av olika insatsers kostnader	43
3.3	Kostnadsintäktsanalys: Kostnader jämfört med intäkter	45
3.3.1	Intäkter från anställningar.....	46
3.3.2	Kommentarer kring detaljer i beräkningen av intäkter	50
3.3.3	Resultat: Jämförelse av kostnader och intäkter.....	52
4	Slutsatser.....	55
4.1	Kostnaderna står sig väl i jämförelse med annat	55
4.2	Upplärning vid personalomsättning eller byte av arbetsätt är dyrt	57
4.2.1	Lärdomarna om värdet av stabilitet kan generaliseras till andra delar av den aktiva arbetsmarknadspolitiken	57
4.2.2	Implikationer för användande av fristående aktörer.....	57
4.3	Var noggrann vid jämförelser av kostnadsberäkningar.....	57
4.4	Om tidsredovisningar ändå samlas in: gör det på ett genomtänkt sätt	58
	Referenser	59
5	Bilagor.....	61
5.1	Tidsredovisningsdatans insamling och struktur	61
5.2	Modellering av faktorerna bakom verksamhetens styckkostnad	62
5.2.1	Det mest grundläggande: ”standardarbetstiden”	62
5.2.2	Från standardarbetstid till statistisk modell med faktorer för uppstart och pandemi	63
5.2.3	Hantering av projektslut	64
5.2.4	Från modell per arbetsuppgift till total.....	64
5.2.5	Delresultat rörande modellen för beräkning av styckkostnader.....	65
5.3	Beräkning av tid sedan start i projektet (för personalomsättningsberäkningarna)	68
5.4	Fler figurer och tabeller	68

Sammanfattning

Projektet Jämställd etablering har goda effekter – denna rapport undersöker kostnaderna

I ESF-projektet Jämställd etablering prövas ett arbetssätt med matchningsinsatsen ”Matchning från dag 1” i centrum. Effekttutvärderingen visar att det utvärderade arbetssättet ökar sannolikheten att vara i arbete och studier med ungefär åtta procentenheter jämfört med Arbetsförmedlingens ordinarie stöd. Skillnaden mellan grupperna består helt av ökade övergångar till subventionerade anställningar som introduktionsjobb och extratjänster. Huvudresultaten beskrivs mer ingående i projektets huvudrapport (Arbetsförmedlingen 2022) som publiceras ungefär samtidigt som denna rapport.

Även om en metod har goda effekter så kan den inte användas om den är för dyr – denna rapport fokuserar därför på kostnaderna för arbetet i projektet. Tack vare detaljerad och strukturerad tidsredovisningsdata över all arbetstid hos personal som arbetade med projektdeltagarna kan kostnaderna analyseras i detalj. Detta ger en god uppfattning om vad kostnaderna i projektet består av och vad en implementering av arbetssättet skulle kosta i löpande verksamhet. Detta kan sättas i relation till både kostnader för alternativa insatser och till samhällsekonomiska intäkter av minskad arbetslöshet.

Kostnaderna står sig väl

Kostnaden är 38 600 kr per person som tagit del av insatsen - inklusive kringuppgifter och kringkostnader

Arbetsförmedlarnas arbetstid i matchningsinsatsen utgör bara två femtedelar av kostnaden på 38 600 kronor. Utöver detta tillkommer arbetstid utanför matchningsinsatsen för arbetsförmedlarna men också för andra personalkategorier kopplade till verksamheten. Dessutom ingår uppskattade kostnader för lokaler, IT-utrustning och stödfunktioner i myndigheten såsom Analysavdelningen, Rättsavdelningen och HR-avdelningen.

När jämförelser görs med kostnader i andra studier är det viktigt att veta att stora delar av kostnaderna ovan ofta saknas i beräkningarna.

Eftersom projektet till stor del finansierades av Europeiska socialfonden kan det vara värt att påpeka att alla kostnader ingår i de redovisade siffrorna, alltså även de kostnader som socialfonden stod för.

Kostnaderna för projektets insats är i nivå med eller lägre än andra insatser

Närmast jämförbara befintliga insatser är upphandlade matchningsinsatser riktade till arbetssökande närmare arbetsmarknaden: Rusta och matcha samt Stöd och

matchning. Dessa tjänster upphandlas av Arbetsförmedlingen utifrån avtal med fristående aktörer, vilket gör att vi kan beräkna kostnaden per deltagare i dessa tjänster på ett sätt som gör kostnaderna direkt jämförbara: vad skulle kostnaderna i tjänsterna ha blivit för projektets deltagare och med projektets resultat? Med andra ord: om projektet hade genererat kostnader enligt samma ersättningsmodeller som de alternativa insatserna, vad skulle projektet då ha kostat? Detta blir då ett sätt att jämföra med ett slags marknadspris.

Våra resultat visar att kostnaderna för insatsen i Jämställd etablering är lägre eller i nivå med de alternativa tjänsterna.

De samhällsekonomiska intäkterna kan bli högre än kostnaderna

Vi har också undersökt om projektverksamheten varit samhällsekonomiskt lönsam. Kostnaderna jämförs då med ökad produktion från de ”extra” anställningar som verksamheten resulterade i. Under den 28 månader långa uppföljningstiden når inte intäkterna upp till kostnaderna, och skattningen av intäkterna har också relativt stora osäkerheter. Givet den bästa intäktsskattningen under uppföljningstiden skulle intäkterna nå kostnaderna inom några år: till exempel om genomsnittsintäkten under uppföljningstidens sista år höll i sig i ytterligare ett år, eller om intäkterna under detta år sjunker till en nivå som motsvaras av att en extra deltagare av 200 fått ett osubventionerat arbete.

Kostnaden beräknas bli lägre vid långsiktig implementering under stabila förhållanden

Personalomsättningen i projektet har varit hög av två anledningar. För det första eftersom många av de projektmedarbetare som anställdes i början av 2019 kort därefter varslades om uppsägning från myndigheten. För det andra eftersom projektverksamheten pågått under en begränsad tidsperiod. Kostnaderna för att lära upp ny personal i metoden under dessa förutsättningar har skattats och jämförts med vad det skulle kosta på längre sikt med en mer normal personalomsättning: denna extra upplärning beräknas utgöra drygt sju procent av projektets kostnader.

Utöver denna kostnad finns också andra kostnader som skulle gå att undvika om arbetet var implementerat i långsiktig verksamhet och under stabila förhållanden: exempelvis krävs det extra mycket arbete per deltagare när metodarbetet startas upp. Tillsammans med personalomsättningskostnaden ovan uppskattas dessa kostnader till 14 procent av kostnaderna i projektet – dessutom finns det anledning att tro att detta är en underskattning. Alltså skulle verksamheten gå att driva till en väsentligt lägre kostnad än de 38 600 kr som nämns ovan.

Generaliserbara lärdomar om värdet av stabilitet

Poängen med att lyfta ut kostnaderna för förändring är att dessa handlar om projektverksamhet och arbetsmarknadspolitik snarare än arbetssätt, och att påverkan

på denna del av projektet berott på sammanhanget verksamheten införts inom, snarare än verksamhetens utformning i sig.

I projektet siffersätts alltså kostnaderna för upplärning vid personalomsättning, och för uppstart av arbetet i en ny metod. Dessa resultat går att generalisera till andra delar av myndighetens verksamhet, åtminstone kvalitativt. Dels för att belysa kostnaden för att införa nya arbetssätt, dels för att sätta i relation till kostnader för att minska personalomsättning. Våra analyser indikerar att stabilitet är en viktig faktor ur kostnadseffektivitetssynpunkt.

Huvudsakliga slutsatser

- Vi bedömer att det skulle vara värdefullt att implementera arbetssättet i Jämställd etablering i Arbetsförmedlingens löpande verksamhet. Effekterna är goda och kostnaderna står sig väl både jämfört med andra insatser och ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.
- Rapporten tydliggör att långsiktigt stabila villkor och låg personalomsättning är viktigt för att utnyttja resurser på bästa sätt. Detta går sannolikt att dra slutsatser från både inom myndigheten och för fristående aktörer.

1 Inledning

1.1 Inledning och disposition

1.1.1 Kunskap om kostnader lika viktigt som kunskap om effekter

Arbetsmarknadspolitiska insatsers kostnader är en central del av policyöverväganden. Valet är inte självklart mellan en billig insats som kan distribueras brett och kontinuerligt, och som ger viss effekt, och en dyrare men mer effektiv insats. En kostnadsanalys är därmed särskilt givande i en situation då det också finns tillgång till effektskattningar, eftersom kostnader då kan sättas i relation till förväntade vinster.

Det är krävande att systematiskt dokumentera vad en specifik insats kostar, och till exakt vad pengarna går. Kostnadsanalyser görs därför oftast mycket avskalad utifrån begränsade underlag. Samtidigt kan resultatet av en kostnadsanalys påverkas mycket av vilka dimensioner av kostnader och intäkter som tas med. En möjlighet med en mer ingående kostnadsanalys är att gå in i detalj och undersöka vilka faktorer det är som driver kostnaderna. En sådan analys kan skapa djupare förståelse för produktionsprocessen och möjliggöra förutsägelser om förväntade kostnader vid en framtida implementering, då vissa delar av kontexten kan tänkas vara jämförbara eller konstanta relativt försöksverksamheten, medan andra parametrar sannolikt ändrats.

Behovet av noggranna och transparenta kostnadsanalyser är särskilt tydligt i detta fall då försöksverksamheten är genomförd i egen regi av Arbetsförmedlingen, samtidigt som aktuella matchningsinsatser huvudsakligen tillhandahålls av fristående aktörer. En ingående kostnadsanalys kan ge insikt i metodarbetet och möjliggöra reflektioner kring i vilken grad och under vilka förutsättningar resultaten kan tänkas vara överförbara mellan dessa olika driftsformer. En sådan analys har potential att skapa ett bredare underlag kring beståndsdelarna i arbetsmarknadspolitiska insatser, och vad som kan vara viktigt för beslutsfattare på olika nivåer för att lyckas väl med uppdraget att hushålla med resurser och skapa resultat.

1.1.2 Dokumentation och modellering av kostnader för insikt i insatsens komponenter

Rapporten är uppdelad i två delar, där kostnadsanalyserna utgör den första. Beräkningarna genomförs först ur ett övergripande uppifrån-och-ned-perspektiv, och sedan ur ett nedifrån-och-upp-perspektiv som öppnar för de mer ingående analyserna. För verksamheten i Jämställd etablering finns tillgång till detaljerade tidsredovisningsuppgifter. Dessa fungerar som utgångspunkt för en analys där kostnaderna delas upp i olika komponenter i syfte att ge en bild av insatsens innehåll och förutsättningar för justeringar och potentiella besparingar i ett hypotetiskt implementeringsscenario. I detta fall består kostnaderna nästan uteslutande av arbetstid, och den detaljerade tidsredovisningen ger information om vad i verksamheten som tagit tid, och därmed kostat.

En faktor som undersökts är kostnaden av personalomsättning. Hur skiljer sig personal från de som arbetat längre tid i verksamheten, utifrån tidsredovisningen? Arbetets kvalitet kan inte bedömas, vilket innebär att kostnaderna sannolikt underskattas, men det framgår ändå tydligt att de första månadernas arbetstid i hög grad går åt till kompetensutveckling och mer svår-specifierade arbetsuppgifter, och att utvecklingen över tid går mot att majoriteten, om än inte all, arbetstid läggs på arbete i insatsen. Denna analys kan användas som beslutsunderlag om organisatoriska insatser ämnade att minska personalomsättning.

I ett nästa steg nyttjas att projektverksamheten löpt under drygt två år och under varierande förhållanden. De frågor som undersöks är hur uppstarten av verksamheten påverkat arbetet, samt hur Covid-19 och den kombination av restriktioner och förändrat arbetsmarknadsläge som följde på pandemin inverkat. För att besvara dessa frågor modelleras arbetstiden för att koppla till projektdeltagare och tid sedan verksamhetens start. Detta ger också insikt i insatsens genomförande, i och med att olika arbetsmoment visar sig väga olika tungt vid olika tidpunkter relativt den initiala kontakten med en ny projektdeltagare. Det framgår av analysen att uppstart är dyrt för de typer av arbetsmoment som handlar om relationsbyggande, och därmed alla moment som handlar om matchningen mellan arbetssökande och arbetsgivare. Moment som är tydligt individualiserade och styrda, som en initial deltagarkartläggning, påverkas inte alls på samma sätt. Samtidigt är uppstarten avgränsad i tid, och i ett längre projekt som detta blir det sammantaget inte en

särskilt stor kostnad för verksamheten som helhet. Skattningen av inverkan av Covid-19 är mindre (per månad) och mycket mer statistiskt osäker. I och med att majoriteten av projektverksamheten bedrevs under pandemin indikerar resultaten trots detta en inverkan av pandemivillkoren i form av ökade kostnader.

Sammantaget möjliggör analysen beräkning av kostnader under olika regimer. Framför allt är bedömningen att det är av stor vikt att ta med om verksamheten ska bedrivas långsiktigt, eller i kortare eller längre projekt, samt att ta organisationens nivå på personalomsättning med i beräkningen.

Resultatet av denna första analys kan ses som ett embryo till produktionsfunktion, ett försök att fånga inputfaktorerna och deras relativa storlek. En intressant iakttagelse från att sammanställa verksamhetens olika kostnader är att två femtedelar av kostnaderna gått till arbetsförmedlarnas arbete i matchningsinsatsen, medan olika typer av kringuppgifter och kompletterande yrkesroller stått för en större del. Detta resultat är sannolikt åtminstone kvalitativt överförbart till andra situationer, och innebär att kostnadsanalyser som inbegriper utslutande rapporterad arbetad tid med ett visst moment kan förväntas vara grova underskattningar. Syftet med sammanställningen har inte minst varit att lyfta möjligheten att tänka på arbetsmarknadspolitiska insatser som produktion, där många olika faktorer behöver samordnas för att en insats ska leverera arbetsmarknadsinträden för målgruppen. Kopplingen till detta nästa steg, resultaten, kommer in i rapportens andra del.

1.1.3 Kostnadseffektivitet

Rapportens andra del handlar om kostnadseffektivitet, jämförelser av storleken på verksamhetens input- och outputfaktorer. Först sätts kostnaden i relation till effekten på att vara i arbete (subventionerat eller osubventionerat) eller i studier: kostnaden per extra arbete efter 18 månader beräknas till knappt 400 000 kr. Eftersom det är vanligt att redovisa "kostnad per resultat" är det värt att notera att kostnaden per arbete – alltså inte endast de *extra* arbetena – är 74 000 kr.

Vi kan också studera hur kostnaden per effekt förändras över tid, genom att sätta den genomsnittliga arbetstiden, per deltagare, i relation till den genomsnittliga effektstorleken för samma deltagare. Uppstartskostnaderna från förra avsnittet återkommer i hur tidsåtgången förändras under projektets gång. Vi ser dock inte att deltagarna på individnivå drabbas av att verksamheten är nystartad, utan storleken på genomsnittseffekten ser ut att ligga konstant över tid. Sammantaget antyder detta en trend i riktning mot ökad produktivitet över projekttiden.

Avsnittets andra kostnadseffektivitetsanalys, kostnadsjämförelsen, är väldigt rättfram och ändå mycket användbar som policyunderlag. Närmast jämförbara befintliga insatser är upphandlade matchningsinsatser riktade till arbetssökande närmare arbetsmarknaden, Stöd och matchning samt Rusta och matcha. Om deltagarna i Jämställd etablering istället hade tagit del av någon av dessa två insatser visar beräkningar att kostnaderna hade blivit lika höga eller högre, givet att de fristående aktörerna hade nått lika goda resultat vad gäller utflöde till arbete och utbildning.

Avslutningsvis genomförs en kostnadsintäktanalys där projektets kostnader sätts i relation till förväntad ökad produktion från de "extra" arbetsmarknadsinträden som

verksamheten resulterade i. Denna typ av kostnadseffektivitetsanalys är ämnad att svara på den centrala frågan om en insats är samhällsekonomiskt lönsam. För en fullskalig kostnadsintäktsanalys bör därmed alla typer av samhällsekonomiskt relevanta kostnader och intäkter inkluderas, inklusive påverkan på hälsa, kriminalitet, och eventuella barns skolprestationer. Av praktiska skäl avgränsas i denna analys potentiella intäkter dock till genererad produktion. Därmed missas sannolikt mycket av värdet av arbetsmarknadsintegrering.

Vid rapportens tillblivelse kunde tillräckligt många arbetssökande följas under 28 månader, vilket visat sig vara för kort tid för att dra tydliga slutsatser om denna typ av kostnadseffektivitet. I slutet av uppföljningsperioden ligger kostnaderna högre än intäkterna, samtidigt som det finns en trend av pågående resultatgenerering. Intäkterna från genererade arbeten fortsätter att öka, medan projektverksamhetens kostnader har fasats ut sedan flera månader tillbaka. Det går alltså ännu inte att säga om projektverksamheten sammantaget varit lönsam ur ett strikt ekonomiskt perspektiv.

1.1.4 Disposition

I fortsättningen av detta avsnitt redovisas en först en kort litteraturgenomgång av den empiriska litteraturen om kostnader och kostnadseffektivitet av arbetsmarknadspolitiska insatser. Detta följs av en beskrivning av det som ur denna rapports perspektiv är det viktigaste att veta om projektet Jämställd etablering. I avsnitt 2 beräknas kostnaderna för projektverksamheten, och olika påverkande faktorer skattas. Avsnitt 3 redovisar olika typer av kostnadseffektivitetsanalyser. Rapporten avslutas med slutsatser och rekommendationer i avsnitt 4.

1.2 Vad vet vi om kostnader av arbetsmarknadspolitiska insatser?

En kostnadseffektivitetsanalys handlar om att analysera en insats eller policy genom att prissätta både vad som har gått in i den, och resultaten, vad den uppnått.¹ När vi ska genomföra en kostnadseffektivitetsanalys behöver vi för det första ta ställning till ur vilket perspektiv vi genomför analysen, är vi till exempel intresserade av kostnader och intäkter ur ett statsfinansiellt perspektiv eller ur ett större samhällsekonomiskt perspektiv? För det andra behöver vi ta ställning till vilka intäkter och kostnader som ska tas med i beräkningen samt hur vi på bästa sätt mäter och värderar dessa i monetära termer. Nedan redovisar vi hur tidigare studier på området förhållit sig till dessa frågor och avvägningar.

1.2.1 Kostnadseffektivitet ur tre perspektiv

En fråga som inte är självklar är ur vilket perspektiv analysen ska göras. På en marknad är kvittot på kostnadseffektivitet för producenten ifall nettointäkterna är positiva. Medan en individuell marknadsaktör med självklarhet väljer sitt eget

---

¹ I denna rapport fokuserar vi på så kallade kostnadsintäktsanalyser (CBA). Det finns andra sätt att undersöka kostnadseffektivitet, t ex den metod som kallas cost-efficient analysis (CEA) där själva nyttan inte prissätts. Istället beräknas priset för att öka nyttan med en enhet, t ex öka sysselsättningen i en grupp med en procentenhet.

perspektiv, är det inte nödvändigtvis Arbetsförmedlingens perspektiv som ska väljas, bara för att det är den myndigheten som ansvarar för arbetsmarknadspolitiska insatser. Och när det handlar om bredare perspektiv på samhällsinsatser är framför allt vinster, men även kostnader, mer svårtillgängliga. Meyer (1995) lyfter fram tre perspektiv som potentiellt kan vara aktuella för arbetsmarknadspolitiska insatser. Det första är strikt avgränsat till den aktiva arbetsmarknadspolitiken och arbetslöshetsförsäkringarna, det andra adderar de offentliga räkenskaperna, och det tredje tar ett större samhällsekonomiskt perspektiv.

Det första perspektivet

Ur det första perspektivet är kostnader för en insats i form av administrativa kostnader för Arbetsförmedlingen, medan potentiella vinster räknas i minskade utbetalningar. Notera att vilka ersättningar som räknas med (endast A-kassa, även aktivitetsstöd och etableringsersättning som administreras av Försäkringskassan, eller till och med försörjningsstöd som är en kommunal budgetpost) samt nivån på de olika ersättningstyperna är helt avgörande för detta sätt att räkna. Notera också att om en person går från att vara helt utanför arbetsmarknaden så är det enda möjliga utfallet för den personen en nettoförlust. Detta perspektiv används sällan.

Det andra perspektivet

I det andra perspektivet adderas skatteintäkter från eventuella ökade (eller minskade) anställningar till de potentiella vinsterna, i och med att de är en central del av det offentliga budgetutrymmet. Meyers andra perspektiv är intressant genom att det fokuserar på statsfinanserna, och därmed en viktig aspekt av en insats genomförbarhet. Ett exempel på en svensk studie som studerar kostnadseffektivitet ur Meyers andra perspektiv är Cheung m.fl. (2019).

Det samhällsekonomiska perspektivet

Det vanligaste är att studier använder det tredje perspektivet, det samhällsekonomiska, där fokus är på värdet av det som produceras. Detta perspektiv ger en samhällelig nyttokalkyl. Här försvinner helt försäkringsutbetalningar och lönesubventioner, eftersom detta är transaktioner som i sig varken genererar eller absorberar värde. I den mån de administrativa kostnaderna för Arbetsförmedlingen bedöms representera värdet av den produktion som går in i insatsen kvarstår dessa. Vinsterna beräknas i stället som värdet av den produktion som skett på grund av att insatsen lett till ökat arbetsmarknadsdeltagande hos målgruppen. Exempel på studier som utgår från detta perspektiv är Cheung m.fl. (2019), Fogelgren m.fl. (2021) och Pedersen m.fl. (2012).

Crepon och Van den Berg (2016) lyfter vikten – och ovanligheten – av tillräckligt detaljerad data för att ha möjlighet att titta på kostnader på det flerdimensionella sätt Meyer beskriver. Inte minst är det sällan som alla delar av både kostnader och nyttor i ett samhällsekonomiskt perspektiv kan tas med. Det finns också andra studier som enbart mäter kostnader för den insats de utvärderar, ibland uttryckt som ett mått på vad ett extra jobb kostar att skapa, ibland mer för att kunna jämföra med kostnaden för liknande insatser (Dahlberg m.fl., 2020; Åslund och Johansson, 2006).

1.2.2 Kostnader och intäkter kopplade till en insats

Även om vi, som i denna rapport, valt att utgå från det tredje perspektivet (det samhällsekonomiska) kvarstår utmaningen att på ett rättvisande sätt beräkna intäkter och kostnader förknippade med insatsen. Vad gäller intäkter behöver vi för

det första ha tillgång till effektskattningar av insatsen. När vi väl vet hur många fler arbetssökande som fick arbete på grund av insatsen behöver vi räkna ut intäkterna från dessa extra anställningar. I de flesta tidigare studier mäts intäkterna som den ökade produktion som genererats av de extra anställningar som skapats, och värdet av produktionen approximeras med arbetsgivarens kostnad för anställningen (referens). För att veta hur mycket produktion som skapats behöver vi veta hur länge anställningarna varar, vilket ställer krav på uppföljningsperiodens längd. De flesta tidigare studier använder sig av relativt korta uppföljningsperioder, sällan längre än två år. Detta innebär att storleken på intäkterna inte kan fastställas. Ett sätt att hantera detta kan vara att svara på frågan hur länge de måste hålla i sig för att intäkterna ska motsvara kostnaderna.

Ytterligare en utmaning vid beräkningen av intäkter från en insats är att ta hänsyn till om den insats som utvärderas är förknippad med undanträngning, det vill säga om det positiva utfallet för de arbetssökande som fått ta del av insatsen till viss del kommit med kostnaden av lägre jobbchanser för arbetssökande som inte fått ta del av insatsen men som konkurrerar om samma jobb. Förekomsten av undanträngningseffekter innebär att intäkter enbart bör beräknas på den del av effektskattningen som inte uppstått på bekostnad av att kontrollgruppen fått jobb i lägre grad än de annars skulle fått. Beräkningar av undanträngningseffekter är dock mycket ovanliga varför kostnadseffektivitetsberäkningar sällan tar hänsyn till detta. Ett undantag är Cheung m.fl. (2019) som hittar stora undanträngningseffekter kopplat till den studerade insatsen vilka också dras bort i beräkningen av intäkterna kopplade till insatsen.

Beräkningen av intäkter måste också förhålla sig till i vilken grad subventionerade arbeten bidrar till den totala produktionen. Fogelgren m.fl. (2021) använder en konservativ metod där den del av anställningen som subventioneras inte bidrar med någon produktion alls, intäkter beräknas alltså enbart på den del av anställningskostnaden som betalas av arbetsgivaren.

En annan viktig fråga är i vilken grad analysen av intäkter inte bara ska beräknas som värdet av den ökade produktion som skapas utan också inbegripa andra välfärdsvinster såsom bättre hälsa och minskad kriminalitet, eller bredare värden som ökad integration och intergenerationella effekter av att föräldrar går till jobbet. Flera studier kopplar arbetslöshet till sämre välbefinnande och hälsa för den arbetslöse men också till sämre utfall vad gäller inkomster och sysselsättning för barn till den som blir arbetslös.² Det finns också en stor litteratur som visar på sambandet mellan den inkomst föräldrar har och den inkomst som barnen sedan får (Björklund och Jäntti, 1997).

Att mäta kostnader av en insats kan göras utifrån ett uppifrån-och-ned perspektiv där den totala kostnaden för ett projekt delas på antalet arbetssökande som tog del av insatsen. Denna metod används bl.a. av Fogelgren m.fl. (2021), Dahlberg m.fl. (2020) och Åslund och Johansson (2006). Detta perspektiv är tilltalande i sin enkelhet, inte minst för att information om ett aggregerade kostnader brukar vara mer lättillgänglig jämfört med detaljerad tidsredovisning av handläggares arbetstid för att genomföra insatsen. Ett problem är dock om projektkostnaden inte fångar projektets egentliga

² Referenserna som följer tittar på fabriksnedläggningar som "exogen" orsak till arbetslöshet och hur de som drabbas påverkas samt konsekvenser för deras barn: [Jacobsen et al., 1993, Stevens, 1997, Sullivan and von Wachter, 2009, Eliason and Storrie, 2009, and Eliason 2011, Page et al., 2007; Oreopoulos et al., 2008].

kostnad, till exempel de indirekta kostnader som ofta inte bärs av ett projekt men som skulle tillkomma om insatsen implementerades i ordinarie verksamhet. I Dahlberg m.fl. (2020) beräknas aggregerade kostnader för kommunen, Arbetsförmedlingen och det medverkande fastighetsbolaget. Indirekta kostnader för overhead tas med i beräkningen genom ett påslag på 37 procent på alla personalkostnader. Däremot beräknas kostnaden enbart på den direkta arbetstid som handläggare och anställda på fastighetsbolaget lagt på insatsen utan att räkna med att denna direkta arbetstid ofta kräver deltagande i annan aktivitet som personalmöten, administration, kompetensutveckling med mera.

Ett annat sätt att mäta kostnader är nedifrån-och-upp. Denna metod ställer stora krav på att i detalj kunna följa handläggarnas arbetstid i genomförandet av insatsen. Crepon och Van den Berg (2016) lyfter här fram svårigheten med att ha full koll på kostnader för insatser, inte minst de som inte direkt kan fångas upp av rapporterad insatstid. Vanligtvis finns inte tillgång till detaljerad tidsredovisning för handläggarnas arbetstid utan insatsens omfattning får uppskattas. I Pedersen m.fl. (2012) hämtas information om insatsens omfattning från de medverkande arbetsförmedlingskontoren, och kostnaden för insatsen beräknas genom att multiplicera tiden för hur länge ett möte pågick med timkostnaden för en handläggare. Cheung m.fl. (2019) som studerar effekten av extra möten mellan arbetsförmedlare och arbetssökande använder en liknande metod. Tidsåtgången för mötena baseras på en enkät till arbetsförmedlarna som arbetade i projektet. Förutom frågor om hur lång tid möten tog ställdes också frågor om tid för förberedelser och efterarbete kopplat till mötena samt tid som gick åt till inställda möten. Det visade sig att "kringarbete" runt själva mötet stod för mellan 44-59 procent av den totala arbetstiden för ett möte, vilket indikerar att det finns en risk att underskatta kostnaden för insatsen genom att bara titta på den tid mötet tog att genomföra. Men även om Cheung m.fl. (2019) tar hänsyn till förarbete och efterarbete kopplat till mötena tas inte hänsyn till att arbetsförmedlare som är anställda för att genomföra mötena också måste delta i andra aktiviteter som personalmöten, administration, kompetensutveckling m.m.

I en effektutvärdering av insatser till ungdomar med nedsatt arbetsförmåga gör Fogelgren m.fl. (2021) ett försök att utforska frågan om det är rimligt att uppskatta insatskostnader som produkten av insatstid och handläggartimkostnad. Två kostnadsanalyser tas fram, en som utgår från projektmedarbetarnas tidsredovisningar och beräknar produkten ovan, och en uppifrån-och-ned-analys som nyttjar information om totalkostnader för den utvärderade projektverksamheten. Det visar sig att beräkningen som utgår från totalkostnaderna blev fem gånger högre jämfört med beräkningen som baseras på tidsredovisningarna. Även om författarna inte kan peka på var i spannet de sanna kostnaderna ligger, indikerar det breda intervallet att beräkningar som enbart tar med mer eller mindre direkt insatstid, som till exempel Pedersen m.fl. (2012) och Cheung m.fl. (2019), riskerar att leda till stor underskattning av den faktiska kostnaden för genomförandet av arbetsmarknadspolitiska insatser.

Kopplat till den här diskussionen kan det också vara värt att lyfta fram att omfattande overheadkostnader verkar vara gemensamt för många verksamheter (Ekonomistyrningsverket 2005). Mer konkret påverkar detta möjligheten att jämföra kostnaderna för verksamheten i Jämställd etablering med exempelvis insatserna som studeras i Pedersen m.fl. (2012). Det är svårt att veta exakt hur mycket resultaten bör

justeras uppåt då det i Pedersen m.fl. (2012) uppges att tid för insats multipliceras med timkostnaden för handläggaren utan att ge information om hur denna timkostnad beräknats. Däremot är det till viss del enklare att jämföra med Cheung m.fl. (2019) och Dahlberg m.fl. (2020) som tar hänsyn till overhead-kostnader. I Cheung m.fl. (2019) görs ett påslag för overhead på 30 procent och i Dahlberg m.fl. (2020) på 37 procent. Medan Ekonomistyrningsverket (2005) indikerar att en dubbling av kostnaderna för ren kärnverksamhet kan vara relevant, pekar det mycket breda intervallet i Fogelgren et al. (2021) på att det kanske inte räcker, utan en mer pessimistisk hållning än så kan vara befogad. Fler framtida studier med tillgång till information om både insatskostnader och totalkostnader skapar förbättrade möjligheter för ett enhetligt och rättvisande påslag i de fall där vi enbart har information om hur mycket arbetstid som gick åt till att genomföra själva insatsen.

Det är inte helt självklart vad som ska tas med i beräkningarna – även om all information skulle finnas tillgänglig. Det dominerande förhållningssättet vad gäller samhällsekonomisk värdering av arbetsmarknadspolitiska sätten tycks följa Meyers (1995) jämförelse av produktion in och produktion ut. Kostnadsanalyser av vård och trafiksäkerhet antar i stället ett försäkringsorienterat perspektiv, med fokus på individens betalningsvilja för att undvika en viss livssituation. Med en sådan ansats skulle värdet av att undvika långtidsarbetslöshet sannolikt bedömas högre. Relevanta underlag för värdering som skulle kunna nyttjas är kostnaden för kollektivavtalade omställningsinsatser samt privata inkomstförsäkringar. Kostnadsanalyser av arbetsmarknadspolitiska insatser av typen IPS (Individual Placement and Support), riktade specifikt till personer med psykiatriska funktionsnedsättningar, har i stället antagit ett snävare perspektiv, med fokus på individens bidrag till övriga samhället (se Salkever, 2013). Inom dessa analyser ses deltagares konsumtionshöjning till följd av ökade ekonomiska förutsättningar vid framgångsrika utfall som en kostnad. Spännvidden mellan detta och det hälsoekonomiska fokuset på individens betalningsvilja för att säkra en dräglig livssituation är avsevärd. I denna analys följer vi Meyer och antar ett avskalat produktionsorienterat perspektiv, men det är värt att lyfta att valet av vad som värderas som intäkter har potential att vara helt avgörande för resultaten.

Två svenska studier som utvärderat matchningsinsatser riktade mot en liknande målgrupp som i denna rapport, och som dessutom räknat på kostnadseffektivitet, är Åslund och Johansson (2011) och Dahlberg m.fl. (2020). Åslund och Johansson (2011) görs en bedömning av kostnaderna per arbetsmarknadsinträde för en grupp arbetssökande med invandrarbakgrund som bedömts både ha behov av och vara aktuella för arbetslivsinriktade insatser. Även om resultaten ger mer av scenariobeskrivningar än konkreta beräkningar, möjliggör de ändå avsevärt mer jämförelser än en total avsaknad av kostnadsinformation. Enligt de beräkningar som redovisas ligger kostnaden för att skapa ett extra år i arbete på mellan 153 000 och 383 000 kronor. Deras tolkning är att det finns potential för kostnadseffektivitet för denna typ av intensifierade matchningsinsatser, men att den slutliga bedömningen sannolikt beror på faktorer som hållbarhet och undanträngning, som ligger utanför deras studie. Dahlberg m.fl. (2020) studerar effekterna av en matchningsinsats riktad till nyanlända lågutbildade flyktingar. Som beskrevs ovan mäts kostnader genom ett uppifrån-ned perspektiv och insatsen, som huvudsakligen består av utökad

språkutbildning och praktik på det medverkande fastighetsbolaget, beräknas kosta ungefär 27 000 kronor per deltagare.

Slutligen vill vi lyfta fram att den kanske tydligaste slutsatsen som kan dras ur litteraturen är att trots att kostnadsanalyser är lika nödvändiga som effektutvärderingar ur ett policyperspektiv, så är antalet kostnadsanalyser få, och enhetligheten och därmed jämförbarheten liten. Det innebär att vi har svårt att jämföra de faktiska kostnaderna från den här analyserade projektverksamheten med kostnader för insatser som utvärderats i andra sammanhang, vilket också gäller för de studier där avsevärt arbete lagts på att beräkna kostnader. Mot denna bakgrund hoppas vi att vårt bidrag, utöver de specifika resultaten, kan ligga till grund för framtida jämförelser och analyser av olika arbetsmarknadspolitiska insatser policyrelevans.

1.3 Kort om Jämställd etablering

Projektet Jämställd etablering medfinansierades av Europeiska socialfonden och genomfördes på 16 platser i landet mellan 2019 och 2021. I projektet utvärderas en matchningsmetod för arbetssökande som står långt bort från arbetsmarknaden, Matchning från dag 1, implementerad med en aktiv styrning mot att deltagare med störst behov ska få mest stöd. Målgruppen i projektet är nyanlända flyktingar och deras anhöriga, och metoden är utformad för att även nå kvinnor i denna målgrupp.

För att nå hög evidensnivå i utvärderingen av projektet användes randomisering, vilket innebär att slumpvis utvalda studiedeltagare erbjöds projektets insats. Bland mer än 7 000 samtyckande projektdeltagare fick drygt hälften erbjudande om insatsen. Mer än 80 procent av dessa tog också del av insatsen, vilket vi definierar som att åtminstone delta i insatsens första steg: inventeringen av den arbetssökande.

I projektets huvudrapport (Arbetsförmedlingen 2022) beskrivs både projektets utförande och resultaten mer ingående. Huvudresultatet är att de som har erbjudits insats har en åtta procentenheter högre sannolikhet att vara i arbete eller studier 18 månader efter randomisering. Detta resultat drivs av subventionerade anställningar.

Den här rapporten fokuserar alltså på kostnaderna för arbetssättet i projektet.

2 Kostnader av projektet Jämställd etablering

I detta avsnitt beräknas kostnaderna per deltagare i projektet på två olika sätt: i avsnitt 2.1 genom att dela hela projektbudgeten med antal deltagare, och i avsnitt 2.2 genom en detaljerad analys av redovisad arbetstid i projektet. De två kostnadsberäkningarna ger resultat som stämmer väl överens (37 600 kr respektive 38 600 kr), men den senare analysen möjliggör bland annat undersökningar av vad det är som har kostat.

En viktig avgränsning är att vi inte tittar på kostnaderna i ordinarie verksamhet: kontrollgruppen och behandlingsgruppen antas kosta lika mycket i ordinarie verksamhet, och vi betraktar de kostnader som *tillkommer* i och med projektverksamheten. Detta antagande är sannolikt konservativt: de som får insatsen tycks få färre insatser inom ordinarie verksamhet³. Idealiskt sett skulle denna kostnadsminskning dras bort från projektets kostnader, men det är alltså inte gjort.

2.1 Räknat uppifrån och ned

Den enklaste beräkningen av kostnader i projektet bygger på projektbudgeten: alla projektets kostnader kan divideras med antalet deltagare för att få en genomsnittlig kostnad per deltagare. Projektets kostnader var 116 miljoner.⁴ Det relevanta antalet deltagare att dela upp denna kostnad på beror på vilken fråga man är intresserad av:

1. Vilken kostnad har givit den effekt som rapporteras i projektets slutrapport?
  - För att svara på denna fråga ska kostnaden delas upp på alla personer som *erbjudits* insats: 3710 personer. Effekten som redovisas gäller nämligen även de som inte påbörjar insats.
2. Vad kostar själva insatsen till de deltagare som verkligen får insats?
  - För att svara på denna fråga ska kostnaden delas upp på de personer som tagit del av insatsen: 3088 personer

Kostnaderna per deltagare redovisas i första raden av tabell 1. Dessa kostnader kan jämföras med de kostnader som beräknas på mer avancerade sätt i avsnitt 2.2 och de sätts även i flera sammanhang i avsnitt 3.

Tabell 1. Kostnad per deltagare beräknat uppifrån och ned.

Antal deltagare	Erbjudits insats: 3710	Påbörjat insats: 3088
Kostnad/deltagare [kr]	31 300	37 600

Genom att utgå från projektets totala kostnader tas inte hänsyn till de indirekta kostnader för myndigheten som projektmedarbetarna medför och som inte täcks av projektet: till exempel kostnader för lokaler, datorer och annan utrustning, och personalansvariga chefer. Även kostnader för att vara del av en myndighet med till exempel rättsavdelning och ledningsstab kan ses som förbisedda. Å andra sidan ingår kostnader för arbete som inte skulle utföras vid implementering i löpande verksamhet: administration kopplad till finansieringen från Europeiska socialfonden,

³ Se senare delen av tabell 4 i huvudrapporten: Arbetsförmedlingen (2022).

⁴ Kostnaden är högre än vad Arbetsförmedlingen faktiskt har betalat för projektet eftersom det till stor del har finansierats av Europeiska socialfonden. Kostnaden innehåller all den lön (inklusive lönekostnadspåslag) som betalats ut till alla typer av medarbetare i projektet, samt kostnader för t ex resor och verksamhetskonferenser. Siffran bygger på uppgifter i Arbetsförmedlingens interna ekonomisystem.

randomisering av deltagare in i projektet (möten som också kontrollgruppen får), forskning, jämställdhetsintegrering av ledningsgrupper och kommunikation.

Kostnader för arbetsledning, metodstöd, analysstöd och projektspecifikt IT-stöd ingår också (vilket de ska göra).

2.2 Räknat nedifrån och upp

Kostnaden för projektverksamheten kan också beräknas utifrån den tid som arbetsförmedlarna och andra projektmedarbetare lagt ner på att genomföra metoden. Genom tillgång till information om vad arbetstiden lagts på kan därmed kostnaden för respektive arbetsmoment beräknas. I tillägg kan uppgifter om deltagarinflöden, hur länge respektive förmedlare arbetat i projektet, hur länge projektet pågått och Covid-19 läggas till i analysen, för att ge en bild av hur sådana kontextfaktorer inverkar på den arbetade tiden, och i förlängningen på insatsens kostnader.

I följande avsnitt ges en översiktlig beskrivning av de insamlade tidsredovisningarna och deras struktur (avsnitt 2.2.1), följt av en enkel beräkning av hur mycket arbetstid som lagts per deltagare (2.2.2). Sedan analyseras tidsredovisningarna i mer detalj, först för att undersöka hur projektets personalomsättning påverkat kostnaderna (2.2.3). I avsnitt 2.2.4 används en statistisk modell för att koppla den redovisade tiden – per arbetsförmedlare – till deltagare i projektet. Genom att göra detta kan vi bland annat undersöka hur tiden per deltagare varierar under olika tidsperioder i projektet. I 2.2.5 går vi från arbetsförmedlarnas tid i metodarbetet (som betraktas i 2.2.4) till all tid. I 2.2.6 går vi från arbetsförmedlarnas arbetstid till kostnader, inklusive tillägg för andra personalkategorier och overhead. Eftersom overheadpåslagen är viktiga men inte helt okomplicerade diskuteras de vidare i avsnitt 2.2.7. Avsnitt 2.2.8 sammanfattar resultaten så långt i rapporten, alltså de som gäller kostnaderna i projektet.

2.2.1 Detaljerad dokumentation av arbetad tid

Varje arbetsförmedlare i projektet har redovisat både all sin arbetstid och frånvaro enligt en detaljerad struktur. Detta kan användas till att följa arbetet i projektet, beskriva arbetet i metoderna och i beräkningar av kostnadseffektivitet: Den strukturerade och detaljerade redovisningen av arbetad tid fyller en avgörande roll för kostnadsanalyserna i denna rapport.

Noggrann redovisning av all arbetstid i projektet är ett krav i projekt som delfinansieras av Europeiska socialfonden. För att möjliggöra bättre analyser av arbetstiden görs redovisningen i detta projekt i ett webbverktyg⁵ där tiden delas in i olika kategorier och underkategorier enligt strukturen i tabell 2. I tabellen syns också hur stor andel av tiden som redovisas i de olika kategorierna. För förståelsen av

---

⁵ I normalfallet, men inte i detta projekt, görs redovisningen genom att beskriva varje dags arbetsuppgifter i fritext och antalet arbetstimmar under dagen.

denna rapport är inte de faktiska arbetsuppgifterna centrala men tabellen beskrivs ändå översiktligt för att ge en känsla för datastrukturen.

Arbetsförmedlaren måste för all redovisad tid ange en huvudkategori och anger också i de flesta fall en underkategori. Den största huvudkategorin består av arbete i Matchning från dag 1 (nedan: matchningsinsatsen), som kan delas in i fyra ungefär lika stora undergrupper där de tre första består av underkategorierna arbetsgivararbete, matchning samt samordning och uppföljning. Den återstående fjärdedelen läggs på övriga underkategorier, framför allt inventering och administration. Tiden som redovisas utanför matchningsinsatsen består till stor del av olika typer av frånvaro och arbete utanför projektet, men också av arbete som är nödvändigt för projektet men som inte ingår i metodarbetet. Här ingår kompetensutveckling, som är nödvändigt för arbetet i matchningsinsatsen. Hit hör också arbete som krävs på grund av projektformen och forskningen: inflöde av studiedeltagare (möten där randomisering sker) och arbete med tidsredovisning till Europeiska socialfonden⁶. Eftersom dessa arbetsuppgifter inte skulle behövas vid en implementering av metoderna i löpande verksamhet räknas de inte med bland kostnaderna i denna rapport. Det gör heller inte arbetsuppgifter som är uppenbart vid sidan om projektet och som inte ingår i "medarbetartid". Medarbetartid ingår däremot bland kostnaderna: till exempel arbetsplatsträffar, utvecklingssamtal och fackligt arbete. Frånvaro hanteras och diskuteras separat när arbetstiden översätts till kostnader i avsnitt 2.2.6. Vad gäller övrigt-kategorier och saknade underkategorier används en konservativ hållning: allt sådant räknas med i kostnaderna.

Fler detaljer om tidsredovisningen återfinns i bilaga 5.1, bland annat en kort diskussion om datakvalitet.

---

⁶ Tidsredovisningen till ESF innefattar den redovisning som denna rapport bygger på, men också arbetet med att hantera projektdeltagares tidsredovisningar.

Tabell 2. De tidsredovisningskategorier som arbetsförmedlarna i projektet använder, och hur stor andel som redovisas inom varje kategori.⁷

Huvudkategori	Underkategori	Andel [%]
Matchning från dag 1*		46,8
	<Inget ifyllt>*	1,3
	Administration*	4,1
	Arbetsgivararbete*	11
	Inventering*	5,7
	Kontakter/insatser kopplade till AR-konsultation*	0,4
	Matchning*	10,7
	Samordning och uppföljning*	11,4
	Övrigt*	2,2
Arbete inom projektet men utanför arbete i metoderna		27,2
	<Inget ifyllt>*	1,5
	Inflöde till projektet	9,2
	Kompetensutveckling*	7,6
	Tidsredovisning	6,4
	Övrigt*	2,5
Frånvaro och arbetstid utanför projektet		21,7
	<Inget ifyllt>*	1,2
	Andra arbetsuppgifter som inte ryms i projektet	1,5
	Frånvaro	14,4
	Medarbetartid*	4,5
	Utbildning till arbetsförmedlare	0,2
MD1 PLUS*		1,6
Övriga kategorier*		2,8
Ingår bland kostnader		68,3
Totalsumma		100

⁷ De kategorier som är märkta med en asterisk (*) summeras ihop på raden "Ingår bland kostnader" och räknas direkt med bland kostnaderna i avsnitt 2.2.2 (om en huvudkategori är asteriskmärkt ingår *hela* huvudkategorin). Totalt redovisade projektets arbetsförmedlare 299 000 timmar (motsvarande ca 150 heltidsår). Möjligheten att redovisa frånvaro och arbetstid utanför projektet tillkom i september 2019 (se bilaga 6.1) och behandlas separat (se avsnitt 3.2.6). Underkategorierna till MD1 Plus har utelämnats. "Övriga kategorier" består av tre delar, framför allt en möjlighet att redovisa tid som inte passar in i kategorierna ovan och komplettera med fritext. Dessutom "Övrig projekttagaradministration" och "Timredovisning", det sistnämnda består av timmar som kommer från ett annat webbverktyg som framför allt använts innan anställningar i projektet kommit igång.

2.2.2 Enklaste varianten på beräkning nedifrån och upp

Den detaljerade redovisningen av tid gör att det direkt går att säga hur många arbetstimmar projektets arbetsförmedlare i genomsnitt lagt på respektive arbetsuppgift per deltagare. I tabell 3 presenteras dessa siffror för arbete i matchningsinsatsen respektive för alla arbetsuppgifter förutom de som uppenbart inte skulle utföras vid implementering i löpande verksamhet⁸. Precis som i avsnitt 2.1 är det även i detta fall relevant att fördela kostnaderna på antingen alla som *erbjudits* insats eller på alla som *påbörjat* insats.

Notera att en betydande del av kostnaderna ligger utanför arbetet i själva matchningsinsatsen. Som påpekats i avsnitt 1.1 är det inte alltid sådana kostnader kommer med i kostnadsberäkningar och det kan alltså vara mycket viktigt att ha i åtanke vid jämförelser av kostnader för olika insatser.

Tabell 3. Arbetstimmar per deltagare.

Antal deltagare	Erbjudits insats: 3710	Påbörjat insats: 3088
Arbetstimmar i matchningsinsatsen/deltagare	37,7	45,2
Arbetstimmar totalt/deltagare	55,0	66,1

2.2.3 Uppskattning av kostnader för upplärning vid personalomsättning

Eftersom projektet pågick under en begränsad tid var arbetet i matchningsinsatsen en ny erfarenhet för samtliga arbetsförmedlare, vilket kan betraktas som en form av hög personalomsättning. Utöver detta drabbades projektet av en stor faktisk personalomsättning i och med ett stort antal uppsägningar av personal på Arbetsförmedlingen under 2019.⁹ Det är av intresse att uppskatta hur stora kostnaderna för insatsen skulle ha varit med en mer normal personalomsättning: detta säger mer om vad insatsen skulle kosta om den var implementerad i löpande verksamhet. En analys av kostnader av personalomsättning ger dessutom information om värdet av personalpolitik som skapar kontinuitet och långa anställningar. Kostnader för sådan personalpolitik kan då vägas gentemot förväntade kostnadsminskningar för verksamheten.

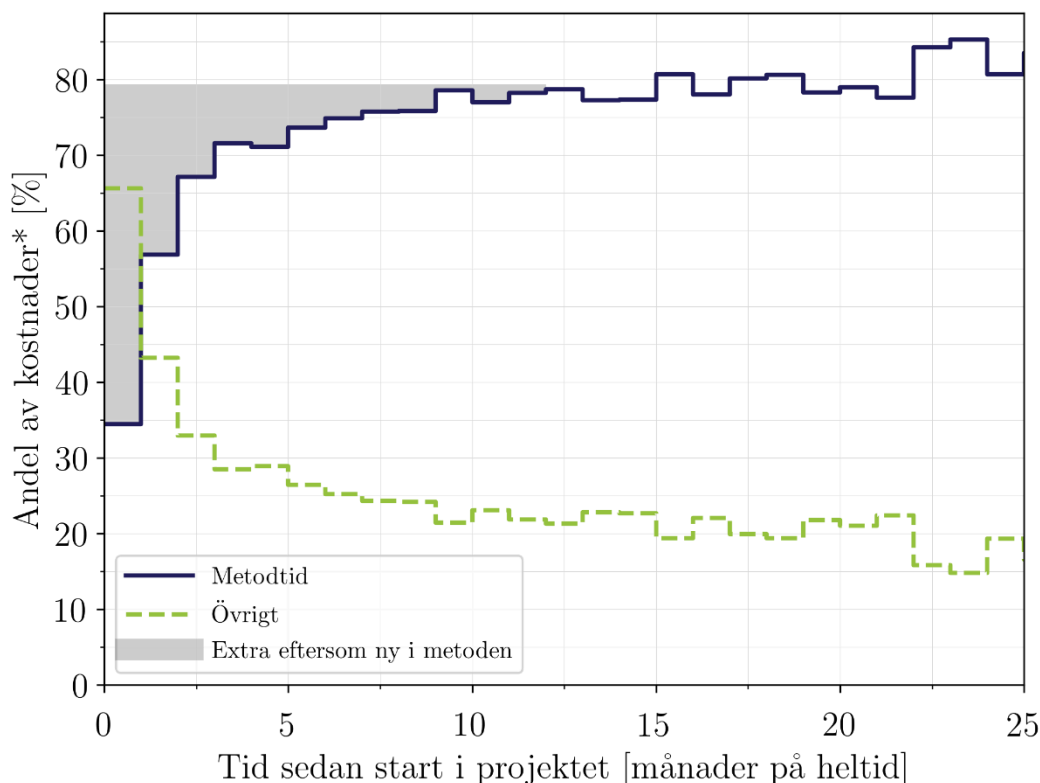
För att undersöka en viktig del av kostnaderna för personalomsättning studeras hur fördelningen av arbetstid på olika arbetsuppgifter beror på hur länge respektive förmedlare arbetat i projektet. Figur 1 visar hur arbetstiden som beräknas ingå bland

⁸ De asteriskmärkta kategorierna i tabell 2 ingår.

⁹ I december 2018 beslutades en ny statsbudget för 2019 som minskade Arbetsförmedlingens förvaltningsanslag med nästan 800 miljoner kronor (närmare en tiondel) jämfört med budgetunderlaget. 4 500 anställda varslades om uppsägning januari 2019 och personalstyrkan minskade i slutändan med 3 200 under året, motsvarande ca 23 procent av myndighetens anställda (Arbetsförmedlingen 2018b och Arbetsförmedlingen 2020b).

kostnaderna¹⁰ fördelas på metodarbete¹¹ respektive andra uppgifter, över tid sedan start i projektet¹². Ett tydligt och förväntat mönster framträder: I början av sin projekttid lägger en genomsnittlig förmedlare mindre tid på metodarbete och mer tid på annat – framför allt på kompetensutveckling. Även på lång sikt krävs kompetensutveckling och annan tid utanför det rena metodarbetet, men under den första tiden krävs ytterligare sådan tid. Efter omkring ett år i projektet når andelen metodtid en ganska stabil nivå på strax under 80 procent: genomsnittet på arbetstid inom metoderna mer än ett år sedan start i projektet är 79,3 procent, undantaget projektets sista månad¹³. Differensen mellan denna nivå och den faktiska metodtiden under de första 12 månaderna – det skuggade området i figuren – ses här som en kostnad för att vara ny i metodarbetet. Eftersom förmedlarna jobbar en begränsad tid i projektet¹⁴ motsvarar denna andel en stor del av den totala arbetstiden hos förmedlarna i projektet: 8,4 procent.

Figur 1. Andelen arbetstid (som ingår bland kostnader) fördelad på metodarbete och övrigt arbete, som funktioner av arbetstid i projektet för varje förmedlare.

¹⁰ De asteriskmärkta kategorierna i tabell 2 ingår i kostnaderna.

¹¹ Metodarbete: alla arbetsuppgifter inom huvudkategorierna MD1 och MD1 Plus.

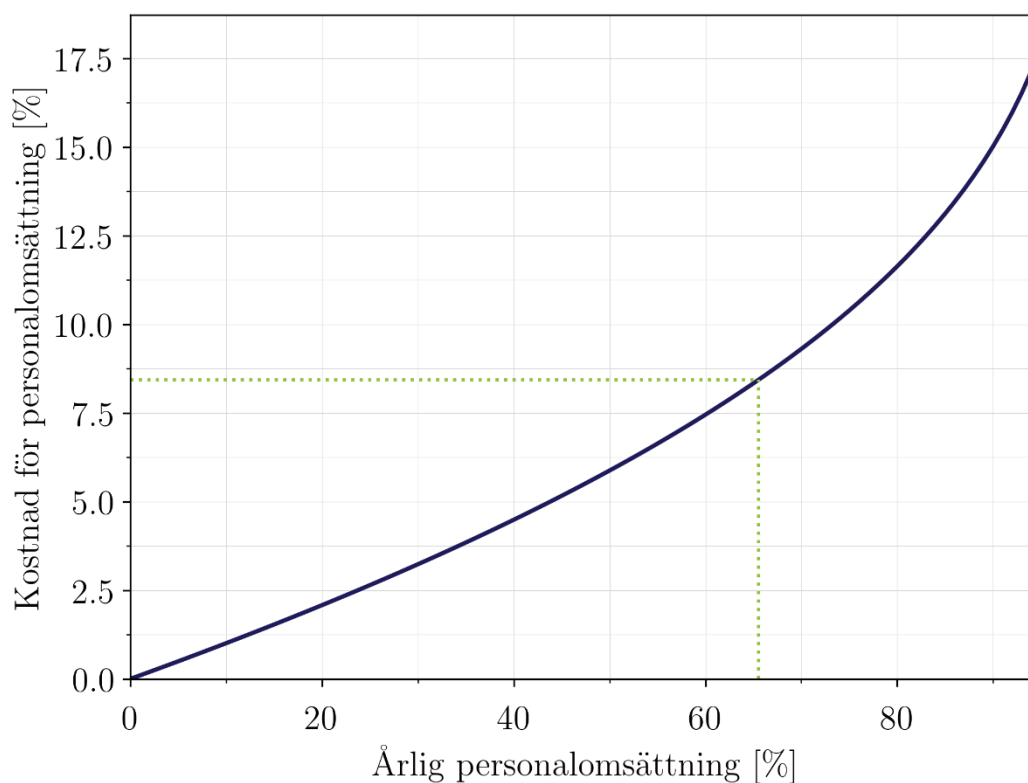
¹² Tiden sedan start i projektet räknas individuellt för varje förmedlare i form av månader på heltid. För en förmedlare som arbetar på halvtid i projektet räknas således de två första "kalendermånaderna" som tillhörandes den första månaden i projektet. Detaljer i bilaga 6.3.

¹³ Andelen metodtid går ned kraftigt (ca 10 procent) under projektets allra sista månad: tiden läggs i stället inom olika övrigt-kategorier. Detta bedöms vara en konsekvens av projektets avslutande och bör därför inte tas med när andelen metodtid efter lång tid i metodarbetet uppskattas. Fritextkommentarer från arbetsförmedlarna bekräftar denna bedömning.

¹⁴ En stor andel av förmedlarna jobbar motsvarande omkring ett år på heltid och endast ett fåtal jobbar längre än två. Fördelningen på redovisad tid sedan start i projektet (nämnaren i figur 1) syns i figur 14 i bilaga 6.4.

Viss personalomsättning går inte att undvika. Givet den struktur på kostnad för att vara ny i projektet som syns i figur 1 är det möjligt att beräkna vilken andel av arbetstiden som det skuggade området motsvarar vid en mer normal personalomsättning. Om personalomsättningen antas vara jämnt fördelad över tid¹⁵ så ger en viss årlig personalomsättning den kostnad för personalomsättning som syns i figur 2. För 10 procent årlig personalomsättning fås till exempel att 1,0 procent av kostnaderna kan ses som denna typ av personalomsättningskostnad. Om detta antas vara en normal personalomsättning fås att den *extra* kostnaden för personalomsättning i projektet, utöver normal personalomsättning, är $8,4 \% - 1,0 \% = 7,4 \%$.

Figur 2. Kostnaden för personalomsättning som funktion av årlig personalomsättning beräknad utifrån projektets kostnader för nya förmedlare i projektet. Projektets kostnader för personalomsättning och motsvarande årlig personalomsättning är markerat med grönprickade linjer.

Genom att följa de grönprickade linjerna i figuren ser vi också att den kostnad för personalomsättning som projektet hade (inklusive projektets begränsade tid), alltså 8,4 % av kostnaderna, motsvarar en årlig personalomsättning på 66 %.

Vidare kan det vara intressant att skilja på den personalomsättning som enbart projektets begränsade tid innebär. Om alla förmedlare skulle ha arbetat i projektet under 27 månader – det vill säga utan ytterligare personalomsättning – skulle

¹⁵ En årlig personalomsättning på a motsvaras då av en månatlig personalomsättning på $b = 1 - (1 - a)^{1/12}$. Om $a = 10 \%$ fås $b = 0,874 \%$, till exempel. På lång sikt blir då andelen förmedlare som har jobbat i m månader $(1 - b)^m$, vilket används i beräkningen.

kostnaden för personalomsättning sjunka från 8,4 % till 4,3 % (motsvarande en årlig personalomsättning på ca 40 %). Kostnader i denna storleksordning är alltså att räkna med i projekt med liknande tidsramar och upplärningstid, även utan någon större personalomsättning under projektets gång.

Kostnaden för personalomsättning som beskrivs här innehåller endast den del som kommer från att ny personal lägger mer tid på andra arbetsuppgifter än metodarbete. Att nya medarbetare dessutom kanske utför själva metodarbetet mindre effektivt kommer alltså inte med här. Som kort diskuteras på slutet av avsnitt 2.2.4 så är det svårt att upptäcka sådana tendenser i de data som projektet har genererat – däremot framgår det tidigare i avsnitt 2.2.4 att det innebär en ytterligare kostnad att införa en ny metod.

2.2.4 Modell för att beräkna fler faktorer bakom insatsens styckkostnad

Från arbetad tid till tid per deltagare

Som beskrivits i avsnitt 2.2.1 finns detaljerad data på den arbetade tiden i projektet per *medarbetare*. För att svara på frågor kring hur olika faktorer påverkar den arbetade tiden är det önskvärt att koppla den arbetade tiden till projektets *deltagare*: hur mycket arbetstid som läggs på en genomsnittlig projektdeltagare och när (sedan deltagarens start i projektet).

Vi har tillgång till hur mycket tid som redovisats för olika arbetsuppgifter inom matchningsinsatsen per projektkontor och månad. Vi vet också hur många deltagare som inventerats varje månad. Eftersom arbetet i matchningsinsatsen inleds med inventeringen är det rimligt att anta att arbetstiden inom arbetsuppgifter i matchningsinsatsen fördelas på personer som inventerats tidigare beroende på hur länge de har varit inventerade. Med hjälp av en statistisk modell kan vi utifrån denna data skatta genomsnittlig arbetstid per deltagare och månad sedan randomisering (se bilaga 6.2 för en mer detaljerad beskrivning av hur detta görs och för vissa mer detaljerade resultat).

Om vi för tillfället bortser från projektets avslutande så resulterar modellen i den fördelning av total arbetstid inom Matchning från dag 1 som syns som den blå kurvan i figur 3. Kurvan visar den ackumulerade arbetstiden som funktion av tid sedan inventering.¹⁶ Omkring 7 timmar läggs i genomsnitt under inventeringsmånaden: knappt 5 av dessa hör till underkategorin ”inventering”. Övrig tid fördelas enligt modellen någorlunda jämnt under de följande 18 månaderna, med en tendens till utplaning under den senare halvan. Efter 18 månader har drygt 45 h lagts på den genomsnittliga deltagaren, vilket stämmer med den enkla beräkningen summerad i tabell 3.

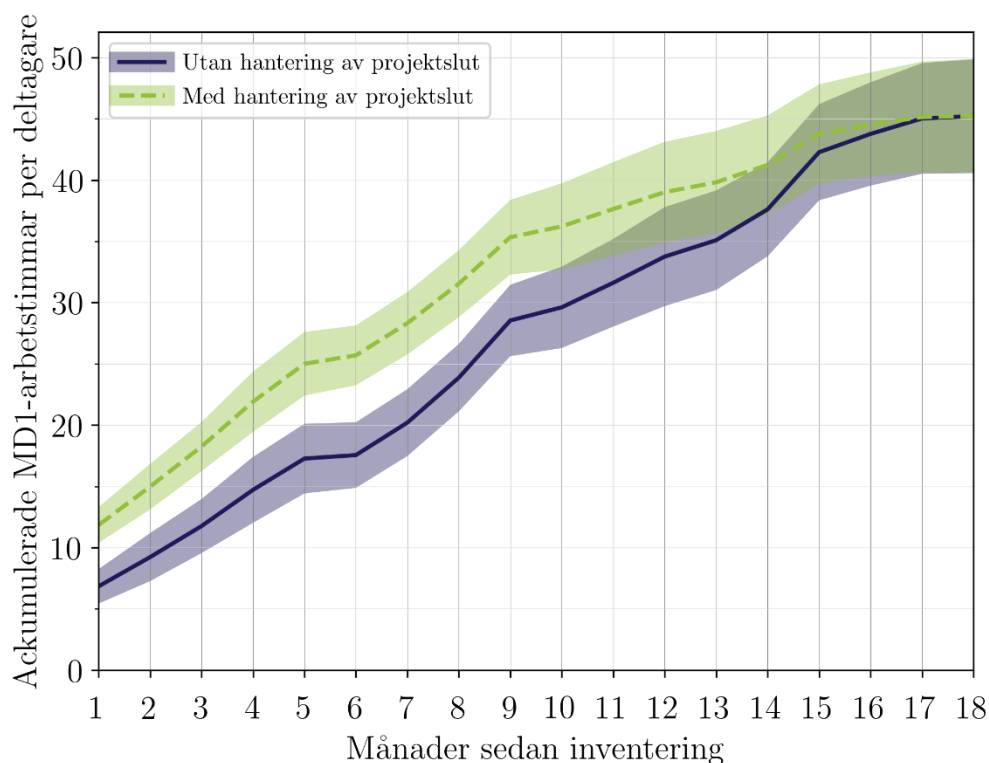
Att bortse från projektets slut är intressant för att se hur arbetstiden i metodarbetet kan fördelas vid implementering i löpande verksamhet. För att undersöka hur de

---

¹⁶ Den blå kurvan i figur 3 resulterar från modellen under antagandet att arbetet i metoden fortsätter i minst 18 månader efter att den sista personen inventerats. I verkligheten har projektet ett slut som kommer tidigare än så för en betydande andel. Detta hanteras genom att ”klämma ihop” arbetstiden i slutet av projektet vilket beskrivs i bilaga 6.2.3. Denna hantering ingår i den gröna, streckade, kurvan och i efterföljande resultat.

faktiska kostnaderna i projektet fördelats behöver också projektets slut hanteras: många deltagare inventerades för sent för att det skulle vara möjligt att arbeta med dem så länge som 18 månader inom projektets tidsramar. Den streckade gröna kurvan i samma figur är resultatet med hänsyn till projektets avslut (se bilaga 6.2.3 för detaljer). För den genomsnittliga projektdeltagaren flyttas då arbetstid till en tidigare tidpunkt, vilket gör att kurvan ligger högre till en början. Efter 18 månader är dock kurvorna på samma värde. I fortsättningen är hanteringen av projektets slut med i resultaten.

Figur 3. Den genomsnittliga arbetstiden inom MD1 per deltagare som funktion av tid sedan inventering.

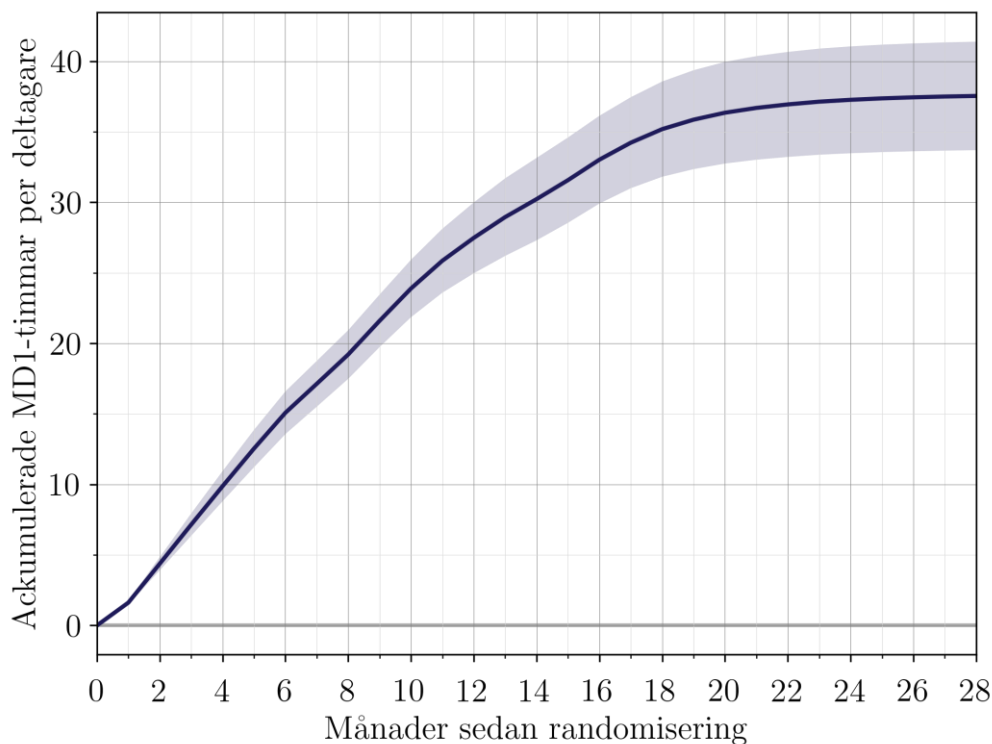

På motsvarande sätt som i avsnitt 2.1 och 2.2.2 är det relevant att skilja på arbetstid per deltagare som *erbjudits* insats respektive som *påbörjat* insats. Modellen utgår från deltagare som påbörjat insats: startpunkten är varje deltagares inventeringsdatum. I figur 4 visas i stället hur mycket arbetstid som i genomsnitt lagts på en projektdeltagare som varit *randomiserad till insats* i projektet sedan en viss tid: detta blir mest relevant att sätta i relation till projektets effekter. Skillnaden mellan figurerna beror dels på att inte alla som randomiserats till insats också inventerats vilket leder till att kurvan i figur 4 i slutändan når ett lägre värde (kostnaden fördelas på fler personer). Skillnaden mellan figurerna beror också på att det finns en kötid mellan randomisering och insatsens start (inventeringen). Denna kötid varierar från deltagare till deltagare och resulterar i att kurvan är ”senarelagd” och dessutom mer utspridd.

Vid månad noll har praktiskt taget ingen inventerats och därför ligger arbetstiden nära noll, och efter 6 månader är arbetstiden ca 15 timmar. Så småningom planar kurvan ut eftersom de flesta efter en tid antingen har inventerats eller aldrig kommer att inventeras (och arbetstiden i modellen fördelas under de 18 månaderna efter inventeringen). Värdet som kurvan närmar sig är knappt 38 timmar: alltså läggs i genomsnitt knappt 38 timmar inom matchningsinsatsen med varje deltagare som *randomiserats* till insats, vilket också syns i tabell 3. Denna siffra är lägre än de 45 timmarna vid 18 månader i figur 3, eftersom inte alla som randomiseras till insats också inventeras: helt i linje med resultaten i tabell 3.

Figur 4. Den genomsnittliga arbetstiden inom MD1 per deltagare som funktion av tid sedan randomisering. Notera att axlarna skiljer sig från figur 3.

Kostnader av uppstart och pandemi

I detta avsnitt introduceras två potentiellt påverkande faktorer till skattningen av faktisk arbetstid som beskrevs ovan: Projektverksamhetens uppstart samt Covid 19-pandemin. I den mån den genomsnittliga arbetstiden per deltagare under dessa tidperioder varit systematiskt högre eller lägre än arbetstiden under resterande projektid, kommer detta fram som signifikanta koefficienter i modellen som kopplar förmedlarnas arbetstid till deltagare. Beskrivningen här är översiktlig: detaljerna återfinns i bilaga 6.2.

När metoden införs på ett eller flera nya kontor tar det en tid innan "banker" av både arbetsgivare och arbets sökande har byggts upp vilket ses som avgörande för ett effektivt matchningsarbete. Dessutom behöver rutiner i arbetet komma på plats.

Detta bör leda till att det krävs mer arbetstid per deltagare i början av projektet än när dessa delar har etablerats och ”bara” behöver underhållas löpande. Genom att införa parametrar i den statistiska modellen som kopplar arbetstiden till deltagare är det möjligt att titta på hur stor påverkan detta har på olika delar av arbetet i matchningsmetoden. För varje arbetsuppgift inom metodarbetet beskriver parametervärdet hur mycket extra arbetstid som redovisas per deltagare under projektets första månader: tiden före den 1 september 2019.

Covid-19-pandemin påverkade både arbetsmarknaden och det praktiska arbetet i matchningsmetoden under en stor del av projektet. Metodarbetet behövde ställas om ordentligt för att anpassa sig till den nya arbetsmarknadssituationen och till restriktioner som kraftigt begränsade möjligheten till fysiska möten med arbetssökande. På liknande sätt som för uppstartsperioden införs därför parametrar för att se hur mycket extra arbetstid per deltagare som redovisas inom respektive arbetsuppgift inom matchningsmetoden under tiden från och med den 1 mars 2020 till projektets slut i maj 2021. Extra arbetstid under denna period kan delvis ses som högre kostnader under en sämre konjunktur, men vi ser framför allt detta som en undersökning av instabila villkor – inte helt olik kostnaden av att starta upp ett nytt arbetssätt.

Tiden från 1 september 2019 till och med sista februari 2020 räknas som det normalläge som eventuell extra arbetstid, både under uppstart och pandemi, förhåller sig till.

I tabell 4 syns de resulterande koefficienterna för varje arbetsuppgift¹⁷. På alla rader utom den sista i tabell 5 syns den sammanlagda extra arbetstiden som krävs för några tidsperioder sedan inventering. Den sista raden i denna tabell visar hur stor andel av arbetstiden i hela projektet som utgörs av extra arbetstid under respektive period.¹⁸

Ett flertal koefficienter blir signifikanta för uppstartsperioden och pekar på att uppstartsperioden kräver mycket extra tid per deltagare inom vissa arbetsuppgifter. Arbetsgivararbete och matchning är två arbetsuppgifter som kräver mycket extra tid, mer än dubbelt så mycket som annars. Detta är naturligt eftersom den vakansbank som används inom metoden behöver byggas upp under denna tid, och eftersom matchningsarbetet bedöms som mindre effektivt innan detta är gjort och innan det finns en bank av arbetssökande (Arbetsförmedlingen 2021). Samtidigt krävs inte något extra arbete för inventeringarna under uppstartstiden.

På totalen krävs omkring 90 procent extra arbetstid per deltagare under de första 6 månaderna sedan inventering om dessa ligger under uppstartsperioden. Värdet är betydligt lägre den första månaden eftersom inventeringarna dominerar arbetet då.

¹⁷ De två underkategorier där modellen har dåligt förklaringsvärde – ”övrigt” och fallet med ingen angiven underkategori – används inte i resultaten och redovisas inte i tabellen. Resultaten för underkategorin ”Kontakter/insatser kopplade till AR-konsultation” inkluderas inte heller i tabellen eftersom så få timmar redovisats i denna kategori och eftersom förutsättningarna för att använda denna kategori ändrats under projektets gång (specialister anställdes senare i projektet) vilket gör tolkningen annorlunda. Parametrarna för denna kategori är -0,68 för uppstart (signifikant) och 0,00 (insignifikant).

¹⁸ Detta värde fås genom att i modellen sätta motsvarande parametrar till 0 och se hur stor minskning detta resulterar i.

Den extra arbetstiden under uppstartsperioden motsvarar omkring 2,8 procent av all arbetstid i projektet. Sammanfattningsvis pekar resultaten på en betydande kostnad av att starta upp arbetet med metoden under projektets uppstart, men eftersom uppstartstiden är relativt kort blir inte kostnaden uppseendeväckande stor i förhållande till kostnaderna under hela projektet.

För pandemiperioden blir endast koefficienten för Administration statistiskt signifikant, och denna är negativ. Däremot finns i övrigt en tendens till positiva koefficienter och det finns anledning att tro att vissa delar av arbetet blivit mer tidskrävande, inte minst inventeringsarbetet som lades om till att ske helt på distans under senhösten 2020. Den extra arbetstiden under hela pandemiperioden skattas till ett större värde än för uppstartsperioden, men osäkerheten är stor och värdet är inte ens signifikant skilt från 0. Att skattningen ändå blir större än för uppstartsperioden kan förklaras av att betydligt fler timmar arbetades under pandemiperioden.¹⁹

Med tanke på hur tydligt vissa delar av arbetet krävde mer tid under uppstartsperioden är det heller inte osannolikt att behov av extra arbetstid under pandemin till viss del vägs upp av att arbetet samtidigt blir mer effektivt: alltså att mindre och mindre tid per deltagare skulle ha krävts under projektet men att detta "förstördes" av pandemin. Detta skulle innebära att koefficienterna för både uppstartsperioden och pandemin är underskattningar.

Tabell 4. Koefficienter för uppstarts- och pandemiperioder, som beskriver hur mycket extra tid per deltagare som krävs i respektive period på arbetsuppgiften.²⁰

	Uppstart	Pandemi
Administration	1,71	-0,41
Arbetsgivararbete	1,09	0,07
Inventering	0,08	0,48
Matchning	1,78	0,21
Samordning och uppföljning	1,23	0,34

Tabell 5. Totalvärden för hur mycket extra tid per deltagare som krävs under uppstarts- respektive pandemiperiod. Detta kan ses som sammanvägningar av värdena i tabell 4.²¹

	Uppstart	Pandemi
Månad 1	0,29	0,38
Månad 1-3	0,59	0,27

¹⁹ 77 procent av MD1-arbetstiden i projektet förlades under pandemiperioden, 8 procent under uppstartsperioden och 15 procent under "normalläget" där emellan.

²⁰ Värden i fet stil är statistiskt signifikant nollskilda vid 95 procents konfidensnivå (betraktade som enskilda värden). Tabell 17 i bilaga 6.2 innehåller samma information och motsvarande standardfel.

²¹ Värden i fet stil är statistiskt signifikant nollskilda vid 95 procents konfidensnivå (betraktade som enskilda värden). Tabell 17 i bilaga 6.2 innehåller samma information och motsvarande standardfel.

Månad 1-6	0,88	0,21
Månad 1-18	-	0,08
Andel av projektet	0,0277	0,034

Alternativa faktorer och enkel känslighetsanalys

Valet av modell för att undersöka påverkan av faktorer som uppstart och pandemi är inte självklart, och i ett tidigt skede av modellframtagandet prövades några olika varianter. För det första delades pandemiperioden in i en omställningsfas och en senare fas. Detta gav mest en större osäkerhet. För det andra prövades ett perspektiv där inte bara projektets uppstart hanterades utan också andelen nya medarbetare. Detta skulle vara ett sätt att se om personalomsättningen påverkade effektiviteten på arbetet inom metoden, och inte bara hur stor andel av arbetstiden som gick till kärnverksamhet (alltså till skillnad från analysen i avsnitt 2.2.3). Det var inte möjligt att se något signifikant i tillgänglig data: parameterskattningarna blev mycket osäkra.

Dessutom är det inte självklart var gränserna ska gå för när projektets uppstartsfas tar slut eller när pandemin ska anses påverka arbetets effektivitet. En mycket enkel känslighetsanalys vad gäller dessa antaganden har gjorts: gränserna för dessa perioder har flyttats fram respektive bak en månad. Parameterskattningarna är ganska stabila under dessa förändringar: i några fall är förändringen något större än ett standardfel, i de flesta fall klart mindre.²² Eftersom parameterskattningarna i pandemifallet är ganska nära 0 slår detta något mer på det totala andelen av projektets kostnader – detta reflekteras också av de stora osäkerheterna här. I fallet med uppstartsperioden blir den stora skillnaden att ett antagande om en längre uppstartsperiod ger en större andel av kostnaderna, vilket blir en naturlig konsekvens när parameterskattningarna i sig inte ändras mycket.

2.2.5 Tillägg för arbete utanför metoden

Den arbetstid som ligger utanför Matchning från dag 1 (MD1) men som räknas med bland kostnaderna i projektet motsvarar ett tillägg på 46,8 procent på tiden i MD1.²³ När detta kopplas till deltagare fördelas detta tillägg jämnt i proportion till tiden i MD1. I enklare resultat, som inte tar hänsyn till denna koppling, så behöver inte denna koppling användas, då räcker det att inkludera dessa timmar.

2.2.6 Från arbetstid till kostnader

Kostnad per arbetad timme för arbetsförmedlarna

För att översätta arbetsförmedlarnas arbetstid till en kostnad i kronor används en antagen genomsnittslön på 32 000 kr per månad²⁴, ett lönekostnadspåslag på 47,10

²² De alternativa parameterskattningarna återfinns i tabell 18 och 19 i bilaga 6.2.5.

²³ Detta inkluderar också ett påslag på 0,76 procentenheter som beror på att tidsredovisningskategorierna för arbetstid utanför projektet tillkom så att de började användas fullt ut i september 2019. Påslaget beräknas utifrån antagandet att andelen sådan tid är lika stor även under de första månaderna i projektet.

²⁴ Medianlönen för en arbetsförmedlare oktober 2020 är 31 900 kr enligt Arbetsförmedlingens lönestatistik. Medelvärdet ligger sannolikt något högre.

procent (inklusive arbetsgivaravgifter, avtalspension och försäkringar), en kostnad för så kallad gemensam overhead²⁵ på 37 procent samt att arbetstiden inklusive semester är 252 dagar per år (vilket gäller för 2020) varav 33,9 dagar är semester²⁶ med ett semestertillägg på 0,44 % av månadslönen. Dessutom tillkommer ett tillskott för sjukfrånvaro enligt nästa stycke. Sammantaget ger detta en timkostnad på 453 kr som multipliceras med den uppskattade arbetstiden ovan.

Tillägg för sjukfrånvaro

Kostnaden för frånvaro utöver semester faller endast delvis på arbetsgivaren: framför allt sjuklön för dag 2–14 under sjukperioden. Vi vet inte vilken frånvaro som är semester, sjukfrånvaro eller tillfällig föräldrapenning ("VAB"), men endast 2,9 procentenheter frånvaro finns kvar när semestern enligt föregående stycke är avdragen.²⁷ Frånvaro hos enstaka individer på över 25 procent av all deras redovisade tid modellerar vi som längre sjukskrivningar än 14 dagar och räknar därför bort: då återstår 1,6 procentenheter. Vi modellerar att hälften av lönekostnaden för den återstående frånvaron ska bekostas av arbetsgivaren²⁸ vilket ger ett påslag på 0,8 procent som ingår i timkostnaden i ovanstående stycke. Indirekta kostnader som ökad administration beräknas ingå overheadpåslaget.

Tillägg för specialister

Efter arbetsförmedlare är projektets största personalkategori så kallade specialister: psykologer, arbetsterapeuter och fysioterapeuter. Dessa använde ett liknande tidsredovisningsverktyg som arbetsförmedlarna så även för denna personalkategori finns strukturerad tidsredovisningsdata av god kvalitet. Däremot är det svårt att använda en liknande modell som för arbetsförmedlarna för att koppla tiden till deltagare, av flera skäl: specialisterna täcker i allmänhet en grupp av projektkontor, de är färre till antalet och de kom in senare under projektets gång. Därför läggs deras arbetstid endast till som ett jämnt fördelat tillägg.

Efter att i förekommande fall ha tagit bort samma kategorier som för arbetsförmedlarna – frånvaro, tidsredovisning och visst arbete utanför projektet – redovisade specialisterna 21 900 timmar, motsvarande 10,1 procent av motsvarande tid för arbetsförmedlarna. Dessutom bör hänsyn tas till att specialisterna i allmänhet har högre lön: baserat på Arbetsförmedlingens lönestatistik antas en löneskillnad mellan specialister och arbetsförmedlare på 28,7 procent²⁹. Då fås att timmarna ovan motsvarar ett tillägg på 13,0 procent.

²⁵ Overheadpåslaget diskuteras i avsnitt 3.2.7.

²⁶ Antalet semesterdagar varierar med ålder: 28 dagar under 30 år, 31 dagar mellan 30 och 40 år, och 35 dagar för de som är över 40. Om man använder åldersfördelningen på arbetsförmedlarna enligt Arbetsförmedlingens lönestatistik fås ett genomsnitt på knappt 33,9 dagar.

²⁷ Semester på 33,9 dagar av 252 motsvarar 13,5 procent av tiden. 14,4 procent av den redovisade tiden är frånvaro, men möjligheten att redovisa frånvaro började användas fullt ut i september 2019. Med antagandet om samma andel frånvaro varje månad före september 2019 som för motsvarande månad under 2020 fås 16,4 procent frånvaro.

²⁸ Detta är löst baserat på statistik från Försäkringskassan. För hela befolkningen motsvarar tillfällig föräldrapenning ungefär en femtedel av sjukdagarna före 14 dagar, knappt hälften av samma sjukdagar utgörs av den första dagen (karensdagen). Full lön betalas inte för dessa dagar, men viss ersättning betalas även för andra dagar.

²⁹ Verksamhetens uppskattning är att 60 procent av specialisternas arbetstid redovisas av psykologer och återstående 40 procent av arbets- och fysioterapeuter. Medianlönen för dessa personalkategorier hos

Tillägg för övriga yrkeskategorier

I arbetsförmedlarnas timkostnad ovan ingår ett overheadpåslag på 37 procent.³⁰ Detta är tänkt att innefatta saker som lokaler, datorer och resor, och även personalkostnader på delar av myndigheten som inte ses som kärnverksamhet: till exempel analysavdelning, HR-avdelning och ledningsstab. Till viss del kan detta anses täcka in delar av den övriga personal som ingått i projektet: till exempel en stor del av resurserna på Analysavdelningen. Däremot bedömer vi att följande verksamhetsorienterade personal under projektet inte täcks in av påslaget för gemensam overhead:

- 3 personer med personalansvar för arbetsförmedlarna
- 1 sammanhållande roll för arbetet i metoderna
- 1 sammanhållande roll för specialisterna
- 3 metodstödjare i matchningsmetoden
- 1 analyskompetens som ger stöd i analys av resultat i arbetet och hanterar projektspecifika IT-system.

Siffrorna kan sättas i relation till att det genomsnittliga antalet arbetsförmedlare motsvarar 70 heltider under 27 månader. Två av MD1-metodstödjarna arbetade i omkring 20 månader, övriga i 27 månader. Detta leder totalt till 229 arbetsmånader, vilket kan ställas i relation till 1 902 arbetsmånader för projektets arbetsförmedlare. Med antagande om samma genomsnittliga lön som för specialisterna motsvarar detta ett tillägg på ytterligare 15,5 procent.

Notera att genom att på detta sätt använda tillägg för andra yrkeskategorier än arbetsförmedlare så kommer lönekostnads- och overheadpåslag för dessa yrkeskategorier med i beräkningen.

Resultaterande kostnader

Kostnaden per deltagare som erbjudits insats redovisas i figur 5. Eftersom kostnaden beräknas genom att multiplicera MD1-arbetstimarna med faktorer för påslag för arbete utanför MD1, andra personalkategorier, och en timkostnad följer kurvan exakt samma form som den i figur 4. Efter hand planar kostnaden ut mot ett värde på 32 200 kr, vilket också fås genom motsvarande multiplikation av de 37,7 MD1-timmarna per deltagare som randomiserats till insats. Notera att detta ligger nära, men något över, den kostnad på 31 200 kr som fås vid beräkning uppifrån och ned. Den senare siffran missar en del av myndighetens kostnader för verksamheten i projektet men inkluderar samtidigt en del kostnader som inte är aktuella vid implementering i löpande verksamhet (detta diskuteras i avsnitt 2.1). De kostnader som förbises i uppifrån och ned-beräkningen är alltså något större än de kostnader

---

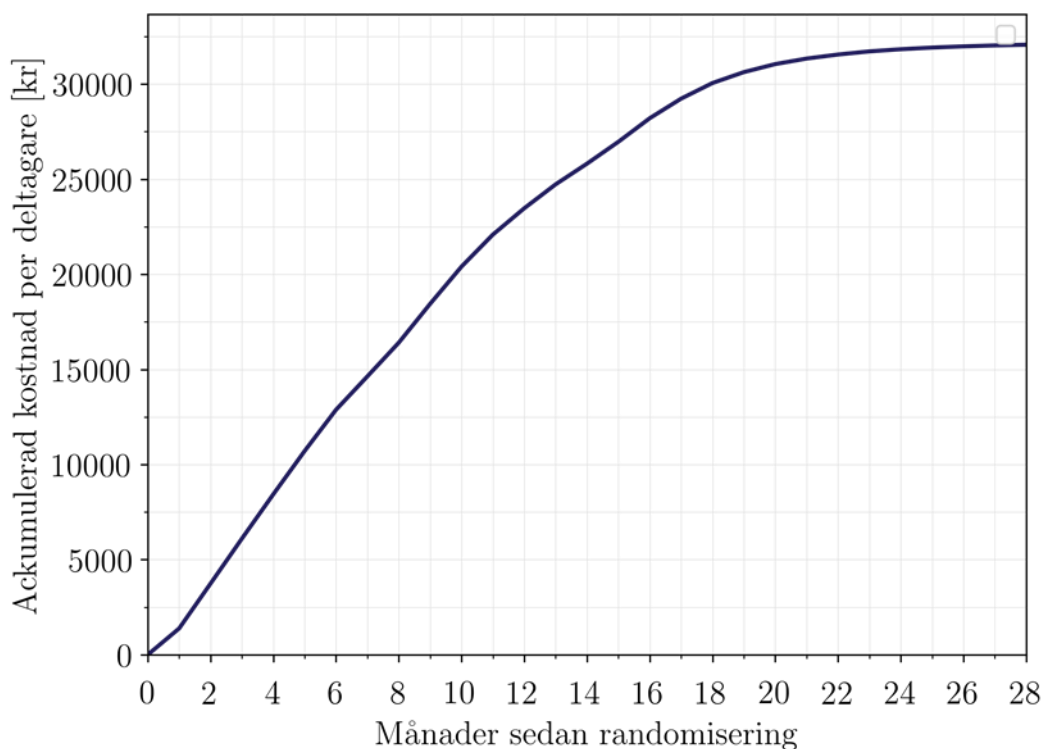
Arbetsförmedlingen är 43 700 kr för psykologer respektive 37 100 kr för arbets- och fysioterapeuter, enligt Arbetsförmedlingens lönestatistik för oktober 2020. Med 60 procent psykologer och 40 procent övriga fås en medianlön för specialisterna på 41 060 kr. Detta jämförs med motsvarande siffra för arbetsförmedlare: 31 900 kr.

³⁰ Overheadpåslaget diskuteras i avsnitt 3.2.7.

som ”felaktigt” kommer med (jämfört med antagandena i nedifrån och uppberäkningarna), men de tar nästan ut varandra.

Kostnaden per person som *tagit del* av insatsen blir på samma sätt 38 600 kr. Kostnaderna syns också i tabell 6.

Figur 5. Kostnaden per deltagare som funktion av tid sedan randomisering.

Tabell 6. Kostnad per deltagare beräknat nedifrån och upp.

Antal deltagare	Erbjudits insats: 3710	Påbörjat insats: 3088
Kostnad/deltagare [kr]	32 200	38 600

2.2.7 En kommentar kring overheadpåslag

Det är inte helt lätt att definiera begreppet overhead. Generellt kan det uttryckas som kostnader som tillkommer utöver kostnader för kärnverksamheten. Detta är lite vagt som definition eftersom kärnverksamheten då återstår att definiera. Ekonomistyrningsverket (2005) kartlägger overheadkostnader hos svenska myndigheter och delar in overheadkostnaderna i tre delar:

- Gemensam overhead – stöd för kärnverksamheten, *bland annat*:
  - Lokalkostnader

- Övergripande styrning och ledning (inte chefer ”i linjen”)
- Centralt personalstöd (HR)
- Central ekonomihantering
- IT
- Kontorsservice
- Mellanoverhead: ”stödkostnader ute på enheterna [...] Ofta chefer som ansvarar för att styra och följa upp arbetet och se till att medarbetarna får nödvändig information och kompetensutveckling”.
- Individuell overhead: tid då anställda i kärnverksamheten *inte* ägnar sig åt kärnverksamhet. Här ingår till exempel kompetensutveckling, informationsmöten och pauser.

För kostnaderna i denna rapport kan vi definiera kärnverksamheten som arbetsförmedlarnas och specialisternas arbete i metoden. Den individuella overheaden har vi relativt god kontroll på: den tid dessa personalkategorier redovisat på annat arbete.³¹ Mellanoverheaden motsvaras av tillägget för ”övriga personalkategorier”. Den gemensamma overheaden har vi hanterat med ett påslag på 37 procent – detta är en intern siffra hos Arbetsförmedlingen som beräknats genom att dela upp förvaltningsanslaget i kärnverksamhet och övrigt på ett sätt som är snarlikt Ekonomistyrningsverkets beskrivning av gemensam overhead.³²

Det är intressant att notera att siffrorna för de olika delarna i Ekonomistyrningsverkets rapport ligger nära motsvarande siffror i denna rapport (enligt definitionerna i föregående stycke), se tabell 7 – trots att Ekonomistyrningsverkets rapport inte använts när dessa påslag bestämdes. Det som är viktigast för kostnadsberäkningarna är summan av gemensam overhead och mellanoverhead: denna utgör 35 procent i Ekonomistyrningsverkets rapport och 36 procent i denna rapport. Att den individuella overheaden är högre än Ekonomistyrningsverkets uppskattning kan förklaras av kostnaderna för onormal personalomsättning och projektets uppstart.

Tabell 7. Overhead hos svenska myndigheter (Ekonomistyrningsverket, 2005) och i kostnadsberäkningarna i denna rapport, uppdelat enligt Ekonomistyrningsverket (2005).³³

	Gemensam OH	Mellan-OH	Individuell OH
Ekonomistyrningsverket (2005)	25 %	10 %	14 %

³¹ Vi har inte vetskap om hur mycket tid som medarbetarna har lagt på pauser vilket bör göra den individuella overheaden något högre. Den individuella overheaden är dock inte av central betydelse i denna rapport då den inte påverkar kostnadsberäkningarna: all tid hos arbetsförmedlare och specialister är redovisad och påverkas inte av vad som anses vara individuell overhead och inte.

³² Siffran är från 2021.

³³ Observera att siffrorna gäller andel av totala kostnader (vilket inte är detsamma som påslag). Notera att gemensam overhead och mellan-overhead i denna rapport bygger på antaganden medan den individuella overheaden är ett resultat från tidsredovisningsdata.

Kostnaderna i denna rapport	27 % ³⁴	9 %	19 %
------------------------------------	--------------------	-----	------

---

Kostnadsberäkningarna i denna rapport tar sikte på den totala kostnaden för verksamheten i Jämställd etablering. Det som egentligen söks i detta sammanhang är därför vilka kostnader som tillkommer till lönekostnaderna för arbetsförmedlare och specialister – och som beror på antalet anställda. Detta kan egentligen undersökas och diskuteras på en extremt detaljerad nivå: skulle en genomsnittlig anställd i denna verksamhet, jämfört med den genomsnittligt anställda i övrig kärnverksamhet, leda till en större eller mindre börda hos rättsavdelningen? Kommunikationsavdelningen? Större eller mindre lokalkostnader? En sådan undersökning faller utanför vad som är möjligt att göra i denna rapport och det förefaller rimligt att använda den uppdelning i kärnverksamhet och annan verksamhet som används i myndigheten. Det är också tillfredsställande att summan av gemensam overhead och mellanoverhead ligger mycket nära den siffra som anges i Ekonomistyrningsverket (2005). Det kan hur som helst vara viktigt att ha i åtanke att denna siffra bygger på något grövre antaganden och att sådana kostnader i verkligheten kan vara några procentenheter högre eller lägre.

2.2.8 Resultatsammanfattning

Fördelningen av den arbetade tiden i projektverksamheten har analyserats för att besvara följande frågor: Hur påverkades den arbetade tiden av personalomsättning? Hur påverkades tiden av projektuppstart? Hur påverkades den av den stora omställning i arbetet som Covid19-pandemin medförde?

Tabell 8 sammanfattar resultaten. Bland annat syns kostnaden per deltagare som fått insats i projektet beräknat på två sätt: hela projektbudgeten delat på antalet deltagare ("uppifrån och ned"), eller en detaljerad beräkning grundad i de tidsredovisningar som samlats in för arbetsförmedlare och specialister ("nedifrån och upp"), inklusive tillägg för olika typer av overhead. Dessa två uppskattningar ligger nära varandra: den detaljerade beräkningen ligger 1000 kr högre. I beräkningen uppifrån och ned ingår inte den gemensamma overheaden samtidigt som den innehåller en del projektspecifika kostnader som belastat projektbudgeten men som inte skulle ingå vid implementering i ordinarie verksamhet – det visar sig alltså att dessa två delar är ungefär lika stora.

Längre ned i tabellen finns de uppskattade kostnaderna för den extra personalomsättningen, projektets uppstart, och pandemin – dras alla dessa kostnader bort minskar kostnaden med nästan 14 procent. Det finns dock anledning att tro att detta är en underskattning av kostnadsminskningarna vid långsiktigt genomförande under stabila villkor.

Tabellen visar också att lönekostnaden för arbetsförmedlarna i metoden – utan overhead – utgör 57 procent av den totala kostnaden. Läggs specialisternas

---

³⁴ Ett påslag på 37 procent på alla kostnader motsvarar en andel på 27 procent.

lönekostnader till på samma sätt nås knappt två tredjedelar av kostnaderna. Detta är de kostnader som fås närapå direkt från den tidsredovisningsdata som projektet genererat.

Tabell 8. En sammanfattning av de viktigaste resultaten som gäller kostnaderna för insatsen i Jämställd etablering.

	Kostnad per deltagare ³⁵	Andel [%]
Totalt, beräknat uppifrån och ned	37 600	97,2
Totalt, beräknat nedifrån och upp	38 600	100,0
Endast arbetsförmedlare	30 100	77,8
Endast arbetsförmedlare utan gemensam overhead	21 900	56,8
Endast arbetsförmedlare i metoden utan gemensam overhead	14 900	38,7
Specialister	3 900	10,2
Specialister utan gemensam overhead	2 900	7,4
Övriga yrkeskategorier ej i gemensam overhead	4 700	12,1
Personalomsättning	3 200	8,4
För "onormal" personalomsättning (utöver 10 % per år)	2 900	7,4
Extra för uppstart	1 100	2,8
Extra för pandemi	1 300	3,4
Utan onormal personalomsättning, uppstart och pandemi	33 400	86,4
Utan onormal personalomsättning och uppstart	34 700	89,8

3 Kostnadseffektivitetsanalys – jämförelser³⁶

I detta avsnitt sätts kostnaderna som beräknats i avsnitt 2 ovan i ett sammanhang. Grundanalysen är jämförelsen mellan kostnaderna av projektverksamheten och den ökade arbetsmarknadsintegrationen den resulterat i.

I avsnittet analyseras kostnadseffektiviteten ur tre perspektiv. Först sätts kostnaden i relation till effekten på att vara i arbete. Sedan jämförs kostnaden per deltagare i projektet med kostnaden per deltagare i andra insatser hos Arbetsförmedlingen. Slutligen genomförs en kostnadsintäktanalys, där kostnadseffektiviteten bedöms utifrån värdet av dessa genererade arbeten: vi tar alltså fram en intäkt per genererat arbete.

³⁵ "Deltagare" syftar i tabellen på deltagare som *tagit del* av insatsen. Kostnaderna per deltagare som erbjudits insatsen (att sätta i relation till effekter) är 16,8 procent lägre.

³⁶ I detta avsnitt används en del data utöver tidsredovisningarna som samlats in i projektet. Denna kommer från Arbetsförmedlingens datalager och gäller händelser till och med 7 mars 2022.

3.1 Kostnader i relation till effekter

3.1.1 Kostnad per effekt och per resultat

Ett mycket översiktligt sätt att undersöka kostnadseffektivitet på är att beräkna kostnaden per effekt. Kostnaderna i avsnitt 2.2 beräknades till 32 200 kronor per individ som tillfrågats om deltagande. Kostnaden 18 månader efter randomisering beräknas vara något lägre: 30 100 kr. I projektets slutrapport beräknades effektstorleken på övergång till arbete eller studier efter 18 månader till 7,6 procentenheter per tillfrågad arbetsökande. Kostnaden per effekt blir då 400 000 kr. Alltså: ett antal individer som annars inte hade varit på någon arbetsplats eller i studier, är det 18 månader efter randomisering till en kostnad av knappt 400 000 kronor per person. Detta resultat utelämnar dock tolkningen av om priset är högt eller lågt, en fråga vi kommer återkomma till i avsnitt 3.2 och 3.3.

Det är vanligt att i stället redovisa kostnad per ”resultat”: alltså dividera kostnaden för en insats med antalet som gått ut i arbete eller studier (och inte med det *extra* antalet, som i föregående stycke). Detta är ett mått som är svårt att tolka, eftersom det inte behöver säga någonting alls om huruvida insatsen har bidragit till resultaten. En insats som riktas till arbetsökande som har stor sannolikhet att nå ett resultat även utan insatsen kan då uppfattas som väldigt ”kostnadseffektiv” även om insatsen inte har någon effekt alls. Och tvärtom: en insats som riktas till arbetsökande som står långt ifrån arbetsmarknaden kan uppfattas som väldigt dyr även om den skulle ha goda effekter. Trots dessa invändningar tar vi fram detta mått eftersom det är vanligt förekommande: kostnaden per deltagare 18 månader efter randomisering divideras då med andelen med positivt resultat vid samma tidpunkt (40,6 procent) vilket ger 74 000 kr.^{37,38} Vad som räknas som ett resultat påverkar förstås denna siffra på ett mycket direkt sätt: i detta fall ingår subventionerade anställningar bland resultaten.

För att förtydliga: siffran på 400 000 kr är kostnaden för att få till ett resultat för en person som *annars inte skulle nått* ett resultat, medan 74 000 kr är kostnaden per person som når ett resultat oavsett om det är insatsens förtjänst eller ej.

3.1.2 Arbetets effektivitet över tid

Enligt resultaten i avsnitt 2.2.4 läggs mer tid per deltagare i projektets uppstart. En fråga man kan ställa sig är om projektuppstarten också påverkar deltagarna på ett eller annat sätt. För att ge en bild av detta visar figur 6 effekten 12 månader efter randomisering per inventeringsmånad.³⁹ Effekten tycks vara närmast konstant över tid, förutom möjligen en nedgång på slutet: i vilket fall verkar inte deltagarna på

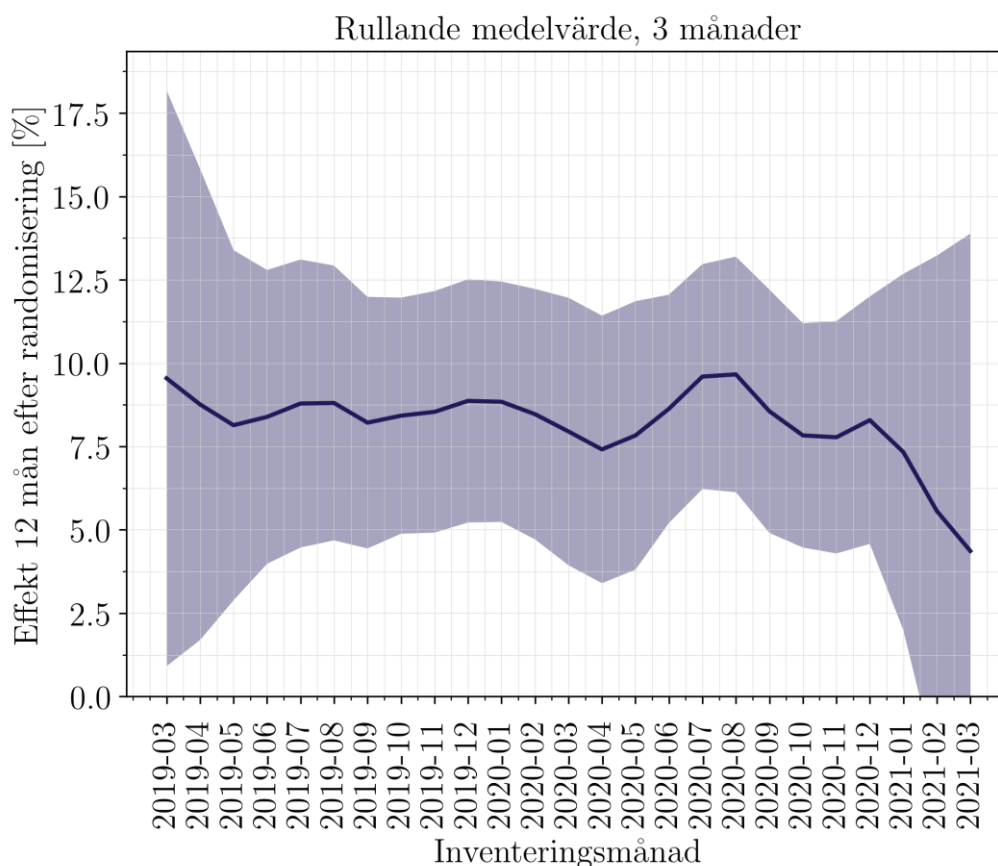
³⁷ Det är inte självklart att använda kostnad och resultat för de som *erbjudits* insats. Om man i stället använder både kostnad och resultat per person som *tagit del av* insatsen 18 månader efter *inventering* (för de 2 156 personer som går att följa 18 månader efter inventering) fås 88 000 kr, eftersom kostnaden då är 38 600 kr och 44,0 procent av denna grupp är i arbete eller studier 18 månader efter inventering.

³⁸ För att illustrera svårigheten att tolka måttet ”kostnad per resultat” kan nämnas att siffran skulle bli 90 100 kr om insatsen inte *hade haft någon effekt alls*: alltså om resultatet blev detsamma som i kontrollgruppen. Detta är förvisso dyrare per resultat än det faktiska, men skillnaden är inte iögonfallande och skulle inte avslöja att insatsen faktiskt varit utan effekt.

³⁹ Effekten är först beräknad per randomiseringsmånad, sedan är detta översatt till inventeringsmånad via sammansättningen på randomiseringsmånader hos de som inventerats varje månad.

individnivå drabbas av att verksamheten är nystartad. De tycks heller inte gynnas, trots att mer tid har lagts på dessa arbetssökande – vilket tyder på att arbetet verkligen blir effektivare över tid. Det betyder inte att arbetsätten eller prioriteringarna under uppstartsperioden varit felaktiga, utan kan lika gärna tolkas som att de tidiga projektinsatserna lagt grund för ett mer effektivt arbete framöver.

Figur 6. Effekt på arbete eller studier 12 månader efter randomisering, som funktion av inventeringsmånad.

3.2 Kostnadsjämförelse: Kostnader jämfört med andra insatser

Ett annat sätt att bedöma matchningsinsatsens kostnad är att jämföra med kostnaden för samma effekt (med andra ord: samma resultat för samma personer) uppnådd genom andra befintliga insatser. En sådan jämförelse svarar på frågan om samma resultat hade kunnat fås billigare på annat sätt.

De två insatser som utifrån sitt syfte, att matcha till arbete och utbildning, är mest jämförbara med projektverksamheten, är de två upphandlade matchningsinsatser som fanns tillgängliga för arbetssökande under projektperioden. Tjänsten Stöd och matchning riktade sig till arbetssökande som kunde ta ett arbete, men som behövde ett stöd för att komma ur sin arbetslöshet. Under år 2020–2021 fasades tjänsten

successivt över till den utvecklade matchningstjänsten Rusta och matcha som vänder sig till en liknande men något bredare målgrupp. Båda tjänsterna upphandlades av fristående aktörer.

Hur kan kostnaderna i dessa tjänster på ett rättvist sätt jämföras med kostnaderna i projektet? I avtalet för dessa insatser ersätts den fristående aktören per resultat. I den här analysen kommer vi därför att lämna fokuset på effekter, som i övrigt genomsyrar analysen av utvärderingen av Jämställd etablering. Vi tittar i stället på resultatet som uppnåtts för behandlingsgruppen, och jämför det med vilken ersättning detta resultat hade motsvarat, om samma individer uppnått det inom ramen för tjänsterna.

Kostnaderna för båda tjänsterna är i grunden lättillgängliga eftersom de utförs mot ersättning från Arbetsförmedlingen. I båda fallen finns emellertid två komplicerande faktorer, nämligen att ersättningen till den fristående aktören beror på:

1. Vilket så kallat spår den arbetssökande deltar i: deltagare som står längre ifrån arbetsmarknaden ska i allmänhet delta i ett spår som genererar högre ersättning till den fristående aktören.
2. Insatsens resultat: huruvida den arbetssökande övergår till varaktigt arbete eller studier under insatsen eller strax efter dess slut.

På grund av båda dessa faktorer beror kostnaden på vilken målgrupp som betraktas. Resultatersättningen beror dessutom på hur det går för deltagarna. För att göra jämförelserna så rättvisande som möjligt uppskattas därför vad kostnaderna skulle bli för projektets målgrupp och med projektets resultat. Ett annat sätt att uttrycka det är som vad kostnaden skulle ha blivit om projektet hade genererat kostnader enligt samma ersättningsmodeller som tjänsterna i fråga. Detta blir då en jämförelse mellan projektets kostnader och en form av marknadspris: vad skulle Arbetsförmedlingen vara beredd att betala för dessa resultat för dessa arbetssökande?

För att åstadkomma detta undersöks vilka spår som projektdeltagarna sannolikt skulle fått delta i. Dessutom beräknas vilka deltagare som skulle ha genererat resultatersättning i de olika tjänsterna. På detta sätt fås rättvisa jämförelser för kostnaderna i de upphandlade tjänsterna och kostnaderna i projektet. Resultaten visar att kostnaderna för de upphandlade tjänsterna ligger i nivå med, eller något högre än, kostnaderna i Jämställd etablering.

3.2.1 Kostnader i tjänsten Rusta och matcha

Som beskrivits ovan behövs i huvudsak två ingredienser för att beräkna en jämförbar kostnad för Rusta och matcha:

1. Vilka spår skulle respektive deltagare hamna i?
2. Vilka deltagare genererar resultatersättning?

Dessa frågor besvaras nedan och resulterar i en beräknad kostnad för att delta i Rusta och matcha för en av genomsnittliga deltagarna i projektets matchningsinsats.

Vilka spår hamnar deltagarna i?

Spårtilldelningen i Rusta och matcha bygger på en statistisk profilering, alltså en statistisk bedömning av avståndet till arbetsmarknaden: deltagare som bedöms stå längre ifrån arbetsmarknaden hamnar typiskt sett i ett dyrare spår. Av praktiska skäl används inte exakt samma profilering som i den faktiska spårindelningen, vilket bedöms ha marginell påverkan på spårindelningen.⁴⁰

Den spårindelning som används i tjänsten⁴¹ behöver översättas till den profilering som används här⁴² och det görs genom att se till att lika stora andelar av alla inskrivna hos Arbetsförmedlingen hamnar i respektive spår för de olika verktygen. Figur 7 illustrerar tillvägagångssättet: Den blå fördelningen visar profileringsresultaten för alla inskrivna hos Arbetsförmedlingen⁴³. Profileringen uttrycks i förväntad tid till arbete, vilket innebär att arbetssökande som står längre ifrån arbetsmarknaden finns längre till höger i figuren. Av alla inskrivna på Arbetsförmedlingen skulle fördelningen av deltagare i de olika spåren blivit enligt första raden i tabell 9. Motsvarande andelar skiljs åt i den blå fördelningen i figuren av vertikala prickade linjer: dessa prickade linjer blir alltså uppskattade spårgränser för denna profilering. De olika spåren inom tjänsten betecknas A, B och C: se de rödrosa bokstäverna i figuren. De som står för nära arbetsmarknaden för att rekommenderas tjänsten syns till vänster om spår A, och de som står för långt ifrån syns till höger om spår C.

Den gröna fördelningen visar deltagarna i projektet, som i genomsnitt står längre ifrån arbetsmarknaden: fördelningen har tyngdpunkt betydligt längre till höger i figuren. Spårgränserna som tagits fram med hjälp av den blå fördelningen kan sedan appliceras på studiedeltagarna. Som förväntat syns det i figuren att en betydligt större andel av studiedeltagarna hamnar i dyrare spår (än inskrivna i allmänhet), eller skulle anses stå för långt ifrån för att komma i fråga för tjänsten. I den andra raden i tabell 9 återfinns de resulterande andelarna i varje spår för studiedeltagarna. Tredje raden i tabellen gäller den delpopulation som faktiskt används i beräkningarna (se varför nedan). Dessa fördelar sig på ett likartat sätt som studiedeltagarna i allmänhet.

Tabell 9. Andelar (i procent) som bedöms få respektive spår i Rusta och matcha.

	För nära	A	B	C	För långt ifrån
Alla inskrivna	26,0	16,7	18,0	20,5	18,8
Studiedeltagare	0,466	4,74	16,2	42,9	35,7
Inventerade senast 2020-09-07	0,193	3,86	16	44,5	35,5

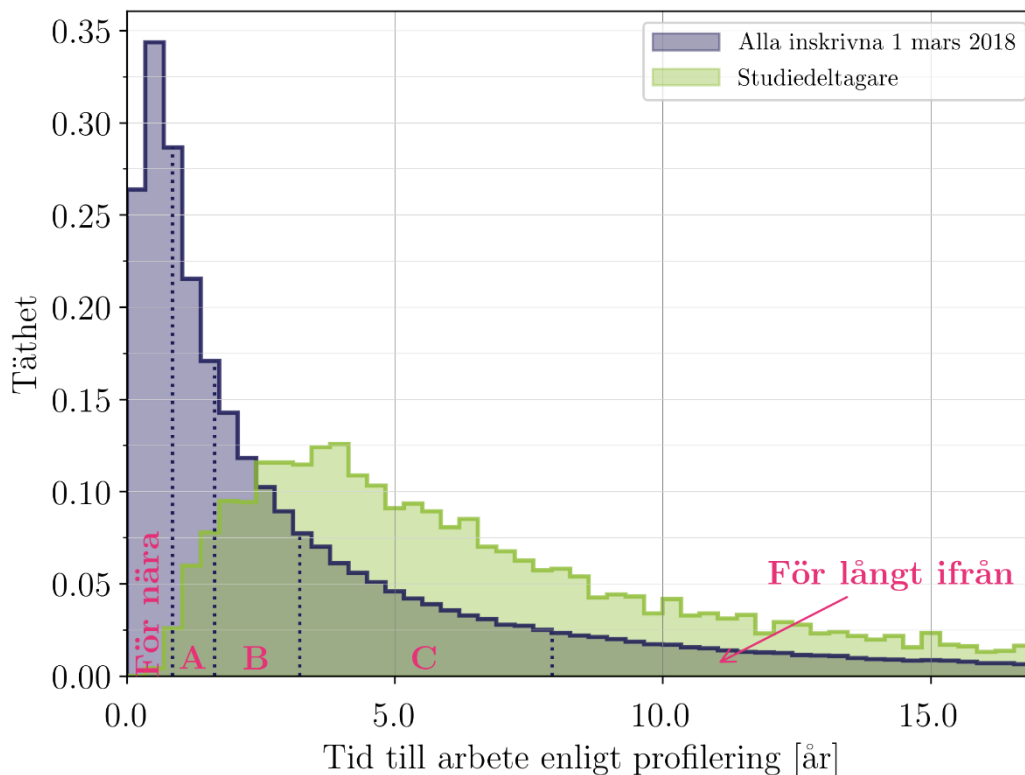
⁴⁰ Se diskussion i Arbetsförmedlingen (2021b) – inte minst referenserna till Salganik med flera (2020).

⁴¹ Olika varianter på den exakta spårindelningen har förekommit under tiden sedan tjänstens införande; här utgår vi från den variant ("v6.0") som gällde från 7 december 2020 till och med sista juli 2021. Detta är den senaste version som inte helt utestänger arbetssökande med kort inskrivningstid, vilket gör den mer rättfram att använda i detta sammanhang än senare versioner.

⁴² Profileringen som används här beskrivs i Arbetsförmedlingen (2021b). I rapporten förekommer olika varianter på profileringen: profileringen som används här är den fullständiga modellen, tränad på "sökandestocken 2018".

⁴³ Alla inskrivna den 1 mars 2018, för att vara exakt.

Figur 7. Profileringsvärden som används för att avgöra spårindelning till Rusta och matcha för studiedeltagarna.

Detaljer om kostnaderna i Rusta och matcha

De fristående aktörernas ersättning för de olika spåren i Rusta och matcha syns i tabell 10 (Arbetsförmedlingen 2021d)⁴⁴. Ersättningen delas in i grundersättning (inklusive snabbhetspremie) och resultat ersättning: den fristående aktören får grundersättning för alla sina deltagare men endast resultat ersättning enligt beskrivningen i nästa avsnitt. Grundersättningen i tabellen gäller deltagande i ett år⁴⁵ – givet att inte deltagaren går ut i arbete eller studier före detta. I så fall får den fristående aktören en snabbhetspremie som motsvarar grundersättningen för återstoden av året: alltså genererar alla deltagare som antingen stannar i tjänsten i ett år eller som når ett resultat under detta år i princip samma *grundersättning inklusive snabbhetspremie*.⁴⁶

Det fåtal deltagare som bedöms stå för nära arbetsmarknaden för tjänsten genererar ingen kostnad i beräkningarna. De som står för långt ifrån arbetsmarknaden antas

⁴⁴ Två ersättningsnivåer för spår B förekommer (Arbetsförmedlingen 2021d). Den med något lägre grundersättning och något högre resultat ersättning används här. Byte av modell påverkar resultatet med 0,4 procent. Ersättningen ges per dag och gäller vardagar förutom röda dagar: till exempel 252 dagar för 2020, vilket används i beräkningarna.

⁴⁵ Besluten gäller sexmånadersperioder men förlängs i regel till 12 månader om inte resultat uppnåtts.

⁴⁶ Snabbhetspremien för det andra halvåret vid resultat under det första halvåret är något högre: den motsvarar 132 helgfria vardagar till skillnad från 126 dagar som använts i beräkningarna.

generera ersättning enligt spår C. Detta är ett konservativt antagande: om det fanns ytterligare ett spår ("spår D") så skulle det rimligen ha högre ersättningsnivåer.

Tabell 10. Använda värden på grundersättning och resultatersättning i Rusta och matcha.

	För nära	A	B	C	För långt ifrån
Grundersättning (inkl. snabbhetspremie)	0	13 900	15 600	22 700	22 700
Resultatersättning vid resultat	0	20 300	32 400	38 000	38 000

Vilka deltagare genererar resultatersättning?

För att en fristående aktör ska få resultatersättning för en arbetsökande så ska den arbetsökande ha övergått till arbete eller studier högst två månader efter tjänstens avslutande, och sysselsättningen ska vara i minst fyra månader. Beslut om att delta i tjänsten gäller i praktiken i ett år. För att avgöra om en deltagare skulle ha genererat resultatersättning behöver deltagaren därmed kunna följas i 18 månader (12 + 2 + 4). Därför begränsas analysen av kostnaderna i Rusta och matcha till de arbetsökande som påbörjat matchningsinsatsen minst 18 månader före datumet för datainhämtning: detta gäller de 2074 projektdeltagare som inventerades senast den 7 september 2020. Spårindelningen för dessa individer syns i den tredje raden i tabell 9. Den skiljer sig inte nämnvärt från spårindelningen för studiedeltagare i allmänhet.

Den projektdeltagare som utan längre avbrott⁴⁷ har haft arbete eller studier i 122 dagar under uppföljningsperioden på 18 månader räknas som att den genererar resultatersättning. Vid anställningar utan stöd eller studier antas att omfattningen motsvarar hela arbetsutbudet och att full resultatersättning utgår. För anställningar med stöd är omfattningen känd: då ges full ersättning vid heltidsanställningar och halv ersättning vid anställningar på deltid som är minst halvtid.⁴⁸ De två första raderna i tabell 11 visar hur stor andel av deltagarna i varje spår som uppfyller kriterierna för full respektive halv resultatersättning. Från och med spår B framgår, som förväntat, att ju dyrare spåret är – alltså ju längre ifrån arbetsmarknaden deltagarna bedöms stå – desto mindre är andelen projektdeltagare som uppfyller kriterierna för resultatersättning. Bland deltagare som bedöms stå närmare än spår B är andelen något lägre, men i denna grupp är projektdeltagarna så pass få att det inte går att dra några slutsatser ifrån.

Resultaterande kostnader

Den resulterande kostnaden för varje deltagare blir då summan av grundersättningen (inklusive snabbhetspremie) och eventuell resultatersättning, i det spår som deltagaren får enligt ovan. De genomsnittliga kostnaderna per deltagare i varje spår syns på den näst sista raden i tabell 11. Den sista raden visar hur mycket varje spår bidrar till hela gruppens kostnader: för varje spår multipliceras genomsnittskostnaden inom spåret med andelen deltagare i spåret (det senare fås

⁴⁷ Avbrott på upp till 14 dagar tillåts, se Arbetsförmedlingen (2021d). Olika anställningar kan kombineras men utbildning och arbete kan ej kombineras.

⁴⁸ Om en deltagare uppfyller villkoren för både full och halv ersättning vid olika tillfällen räknas det första resultat som uppnås. Detta händer i omkring 10 fall, varav ungefär hälften uppnår kriterierna för fullt resultat först. Egentligen ska full ersättning utbetalas om omfattningen motsvarar hela den arbetsökandes arbetsutbud: det behöver alltså inte vara heltid. Kravet på heltid i beräkningarna blir därmed konservativt.

från tabell 9). För hela gruppen blir genomsnittskostnaden summan av denna rad, närmare bestämt 37 500 kr.

Tabell 11. Andelar som uppfyller resultatkriterierna och resulterande kostnader.

	För nära	A	B	C	För långt ifrån
Andel som når fullt resultat	25,0%	53,8%	52,9%	47,5%	31,2%
Andel som når halvt resultat	0,0%	2,5%	6,7%	5,8%	4,3%
Grundersättning (inkl. snabbhetspremie)	0	13 900	15 600	22 700	22 700
Genomsnittlig resultat ersättning	0	11 200	18 200	19 100	12 700
Genomsnittlig kostnad	0	25 000	33 800	41 800	35 400
Bidrag till genomsnittskostnad	0	1 000	5 400	18 600	12 600

3.2.2 Kostnader i tjänsten Stöd och matchning

Även för Stöd och matchning får den fristående aktören både grundersättning och resultat ersättning och nivån på dessa beror också i detta fall på vilket spår deltagaren hamnar i. Också i detta fall är det alltså nödvändigt att uppskatta vilka deltagare som får vilket spår och vilka deltagare som genererar resultat ersättning. Detaljerna redovisas nedan enligt en liknande struktur som för Rusta och matcha.

Detaljer om kostnaderna i Stöd och matchning

Deltagarna anvisas till Stöd och matchning i block om tre månader. På liknande sätt som i Rusta och matcha så utgår en snabbhetspremie vid resultat som motsvarar återstoden av blocket: alltså betalas hela grundersättningen för blocket till den fristående aktören oavsett om resultat nås eller ej.⁴⁹ Grundersättningen per block⁵⁰ syns i tabell 12 (Arbetsförmedlingen 2020c). Nivån på eventuell resultat ersättning syns i samma tabell. Spår 1 är klart billigast och spår 4 klart dyrast, medan skillnaden i kostnad mellan spår 2 och 3 är liten.

Tabell 12. Grundersättning per block (inklusive eventuell snabbhetspremie) och resultat ersättning för Stöd och matcha.

Spår	1	2	3	4
Grundersättning per block	6 500	13 000	12 025	18 200
Resultat ersättning vid resultat	12 000	15 000	16 000	18 000

Vilka spår hamnar deltagarna i?

Till skillnad från Rusta och matcha så bestäms inte spåren inom Stöd och matchning av ett statistiskt bedömningsstöd. I stället är det en handläggare som avgör vilket

⁴⁹ En viktig skillnad mot snabbhetspremien i Rusta och matcha är att den i Rusta och matcha utgår från en insatstid på 12 månader (tre månader för Stöd och matchning).

⁵⁰ Givet start på en måndag.

spår som är aktuellt för en deltagare utifrån vissa kriterier (Arbetsförmedlingen 2018).⁵¹

För att avgöra vilka spår som skulle komma i fråga vid en sådan bedömning av deltagarna i projektets matchningsinsats används projektets kontrollgrupp som utgångspunkt. Närmare bestämt används spår fördelningen hos de kontrollgruppsdeltagare som går att följa i 12 månader från randomisering till det datum då Rusta och matcha införs vid respektive projektkontor⁵², och som under denna tid har minst ett påbörjat beslut om Stöd och matchning. Dessa kriterier uppfylls av 1030 kontrollgruppsdeltagare, och de har totalt deltagit i 1890 block under den studerade tiden. Spår fördelningen bland dessa deltagares block syns på första raden i tabell 13. Det är vanligare med spår som innebär högre kostnader: spår 4 är vanligast, tätt följt av spår 3. Spår 1 och 2 är ungefär lika vanliga och utgör tillsammans drygt en femtedel. Handläggarna har alltså – i likhet med det statistiska verktyget som används i fallet med Rusta och matcha – bedömt att deltagarna överlag behöver relativt mycket stöd.

De 2642 arbets sökande som varit inventerade tillräckligt länge för att följas i 15 månader (se nästa avsnitt) matchas sedan ihop med de av kontrollgruppsdeltagarna ovan som har ett liknande⁵³ bedömt avstånd till arbetsmarknaden⁵⁴. Varje deltagare får då samma fördelning av spår som fördelningen på spåren hos de personer som deltagaren matchats till. Den resulterande spår fördelningen presenteras på sista raden i tabell 13. Skillnaden mot fördelningen av faktiska block i kontrollgruppen är begränsad.

Tabell 13. Fördelningen av block i Stöd och matchning inom kontrollgruppen och matchad fördelning för blocken hos deltagare som kostnaderna beräknas för.

Spår	1	2	3	4
Fördelning av block i kontrollgrupp	11,8%	10,4%	36,0%	43,8%
Inventerade senast 2020-12-07	10,7%	10,0%	33,9%	45,4%

Vilka deltagare genererar resultatersättning och hur många block får de?

Kriterierna för resultatersättning i Stöd och matchning är i stort sett desamma som för Rusta och matcha: skillnaden i beräkningarna beror på att beslut om Stöd och matchning gäller en kortare period: block om tre månader, där resultatersättningen kopplad till ett block gäller ett arbete eller studier som påbörjas inom två månader från blockets slut. Precis som i Rusta och matcha krävs en varaktighet på fyra månader.

⁵¹ De fyra spåren i Stöd och matchning är 1: Grundläggande; 2: Grundläggande med språkstöd; 3: Förstärkt; och 4: Förstärkt med språkstöd.

⁵² Rusta och matcha har ersatt Stöd och matchning under 2020–2021. Övergången har skett i fyra steg där olika kommuner har bytt system vid olika tillfällen.

⁵³ Den tiondel av de aktuella kontrollgruppsdeltagarna som är närmast med avseende på logaritmen av avståndsbedömningen används (logaritmen används på grund av modellens konstruktion: avstånden blir mer jämnt fördelade på det viset).

⁵⁴ Bedömningen av avståndet till arbetsmarknaden görs med samma verktyg som används för att bestämma spårindelingen i beräkningarna för Rusta och matcha i avsnitt 4.2.1.

Det är möjligt att ha upp till tre på varandra följande block och beräkningarna här gäller just det: upp till tre block. Resultatersättningen beräknas därför på samma sätt som för Rusta och matcha men för en tidsperiod på 15 månader (i stället för 18 månader): upp till 9 månader i tjänsten, 2 månader tillåten tid till påbörjat arbete eller studier, och 4 månaders varaktighet.

Om arbete eller studier som leder till resultat påbörjas under det första eller andra blocket så påbörjas inte nästa block: alltså får inte alla deltagare i beräkningarna tre block. På första raden i tabell 14 framgår att det genomsnittliga antalet block är 2,61. Dessa block är fördelade på olika spår: i genomsnitt drygt ett block i spår 4 per person, till exempel. Denna fördelning är i huvudsak ett resultat av fördelningen i tabell 13, men andelen som fått resultat och därför fått färre block än tre varierar mellan olika spår.

Resultaterande kostnader

På andra och tredje raderna i tabell 14 syns andelen som når full respektive halv resultatersättning inom⁵⁵ varje spår: andelen är högst i spår 1 och lägst i spår 4. Detta är i linje med att deltagarna i spår 4 har bedömts ha större stödbehov. I tabellen syns också resultatersättningen per spår (andelen med resultat multiplicerat med resultatersättningen i spåret), vilket bidrag detta ger till den genomsnittliga resultatersättningen, bidraget från varje spår till den genomsnittliga grundersättningen, samt summan av grundersättning och resultatersättning. Eftersom flest block är i spår 4 som också har högst grundersättning utgör deltagande i spår 4 drygt hälften av hela kostnaden på 43 800 kr.

Tabell 14. Block inom varje spår, andelar som får resultatersättning och ersättningarna inom varje spår och totalt.

Spår	1	2	3	4	Totalt
Genomsnittligt antal block	0,27	0,26	0,88	1,20	2,61
Andel full resultatersättning	40,1%	36,3%	38,7%	32,9%	36,0%
Andel halv resultatersättning	5,0%	4,3%	4,8%	3,9%	4,4%
Genomsnittlig resultatersättning	5 100	5 800	6 600	6 300	6 200
(Bidrag till) grundersättning	1 800	3 400	10 500	21 900	37 600
(Bidrag till) resultatersättning	500	600	2 200	2 800	6 200
(Bidrag till) total kostnad	2 300	4 000	12 800	24 800	43 800

3.2.3 Resultat: Jämförelse av olika insatsers kostnader

I tabell 15 jämförs kostnaderna för projektets matchningsinsats (som beräknas i avsnitt 2) med kostnaderna för Rusta och matcha samt Stöd och matchning för samma målgrupp och samma resultat (som beräknas i avsnitt 3.2.1 och 3.2.2). Två

⁵⁵ I strikt mening så är inte en deltagare i *ett* *enstaka* spår i beräkningarna: den har fått en fördelning av spår baserat på vad som är sannolikt enligt beräkningarna ovan. Andelarna med resultatersättning inom spåren är därför rent tekniskt viktade medelvärden.

olika värden presenteras för respektive insats. Detta diskuteras nedan, men sammanfattningsvis är kostnaderna för projektets insats lägre eller i nivå med de alternativa insatserna. I den minst fördelaktiga jämförelsen (ur projektinsatsens perspektiv) är Rusta och matcha något billigare, medan övriga jämförelser faller ut till projektinsatsens fördel.

Kostnaderna för Rusta och matcha samt Stöd och matchning har beräknats endast som den ersättning som betalas till den fristående aktören. Samtidigt ingår ett påslag på 37 procent för gemensam overhead i beräkningarna för kostnaderna för projektets matchningsinsats. Detta ska täcka indirekta kostnader hos myndigheten: lokalkostnader, IT-utrustning, analysavdelning, rättsavdelning, med mera. En del av dessa kostnader berör också tjänsterna hos fristående aktörer: tjänsteutformning, uppföljning och analys, kontroll av fristående aktörer med mera faller på myndigheten. En mer rättvis jämförelse tar även hänsyn till dessa kostnader. Ett grovt sätt att göra detta är att dra bort de stora poster i den gemensamma overheaden som ligger hos de fristående aktörerna själva: lokalkostnader samt IT-utrustning och -stöd. Då återstår ett påslag på 17 procent och därför presenteras även siffror med ett sådant påslag i tabellen. Med ett sådant påslag är även Rusta och matcha dyrare än projektets insats.

I avsnitt 3 görs också uppskattningar av vad projektets insats skulle kosta vid långsiktig implementering under stabila förhållanden: utan bland annat den stora personalomsättningen i projektet. Detta ger en lägre siffra som också skiljer sig mer från kostnaderna för de alternativa insatserna.

Slutligen saknas evidens för att de alternativa insatserna fungerar för målgruppen. För Stöd och matchning är effekterna små generellt (Arbetsförmedlingen 2021c) och för Rusta och matcha saknas än så länge publicerade effektskattningar. Därför gäller denna jämförelse endast kostnader för deltagande i sig – i projektets insats jämfört med vad samhället är berett att betala för de andra insatserna – och är inte en jämförelse av kostnader för ett visst resultat.

Tabell 15. Jämförelse mellan kostnaderna för projektets matchningsinsats, Rusta och matcha samt Stöd och matchning.

Insats	Kostnad per deltagare i projektet
Matchningsinsatsen i Jämställd etablering	
I projektet	38 600
Långsiktig implementering, stabila förhållanden	33 400
Upp till 12 månader i Rusta och matcha	
Exklusive gemensam overhead	37 500

Inklusive viss gemensam overhead (17 %)	43 900
Upp till 9 månader⁵⁶ i Stöd och matchning	
Exklusive gemensam overhead	43 800
Inklusive viss gemensam overhead (17 %)	51 300

3.3 Kostnadsintäktsanalys: Kostnader jämfört med intäkter

Nästa typ av kostnadseffektivitetsberäkning genomförs enligt en metod som kallas kostnadsintäktsanalys, eller Cost-Benefit Analysis (CBA) där både intäkter och kostnader kopplade till en insats mäts i monetära värden, det vill säga kronor och ören. Beräkningarna görs utifrån ett samhällsekonomiskt perspektiv där intäkterna från deltagarnas ökade sysselsättning jämförs med kostnaden för insatsen. Intäkterna av de nya anställningarna beräknas som värdet av den extra produktion som skapas, vilket approximeras med arbetsgivarens kostnad för anställningen. Tanken bakom detta är att arbetsgivaren, och därmed samhället, värderar produktionen som skapas av en anställning till minst lika mycket som kostnaden för anställningen, och att kostnaden för insatsen kan bedömas på samma sätt, som värdet av den arbetsförmedlartid som annars kunde ha använts till annat, och som värderats av arbetsgivaren staten, till kostnaden för anställningen.

Den genomsnittliga intäkten beräknas i avsnitt 3.3.1 genom att skatta insatsens effekt på arbetsgivarens månadskostnader för studiepopulationen. I effektskattningarna har utfallet varit arbete eller inte, utifrån att det är genom arbetsmarknadsintegration som nyanlända arbetssökande möter svensk arbetsmarknad och genom mötet får möjlighet att träna på yrkesarbete och skapa kollegiala nätverk. Arbetet i sig har setts som relevant utfall i och med att det är arbetslivserfarenheten som förväntas ge välfärdsvinster på sikt. I detta avsnitt görs avgränsningen stramare för att möjliggöra en underbyggd kvantitativ analys. Fokus flyttas från förväntade breda välfärdsvinster till det direkta värdet av anställningen ur arbetsgivarens perspektiv, approximerat med den ökade kostnaden för arbetsgivarna. Detta gör att vi inte tar hänsyn till andra värden av att en person kommer ut i arbete, som till exempel påverkan på arbetssökandes välbefinnande, hälsa och delaktighet i samhället, humankapital och i förlängningen ett mindre segregerat samhälle.

I avsnitt 3.3.3 jämförs dessa intäkter med kostnaderna för insatsen som beräknats i avsnitt 2. En sådan jämförelse görs med fördel vid en tidpunkt då anställningarnas varaktighet kan tas med i analysen, gärna flera år efter insatsens start. Då vi i denna rapport enbart har tillgång till en relativt kort uppföljningsperiod kan vi jämföra intäkter och kostnader som det ser ut nu, när deltagarna har haft insats i upp till 28

⁵⁶ 3 block i Stöd och matchning (à 3 månader).

månader. Vi diskuterar också ett antal scenarier för den framtida utvecklingen för att se hur varaktig effekt som krävs för att i slutändan nå högre intäkter än kostnader.

3.3.1 Intäkter från anställningar

Intäkter från anställningar som pågår under uppföljningstiden beräknas som värdet av den ökade produktionen, vilken värderas till arbetsgivarens totala månadskostnad för anställningen. Intäkten från anställningar med stöd beräknas på den del av kostnaden som arbetsgivaren står för, vilket innebär att den beräknade intäkten från en kraftigt subventionerad anställning blir låg.

För att beräkna arbetsgivarens kostnad för anställningar med stöd används information från Arbetsförmedlingens datalager. Där finns information om anställningens månadslön för heltid inklusive obligatorisk arbetsgivaravgift⁵⁷ (g), omfattning (x) och subventionsgrad (s). För anställningar utan stöd saknas denna information. Vi antar därför att dessa har samma lön och omfattning som genomsnittet bland de subventionerade anställningarna i studien: 20 060 kr och en omfattning på 95 procent.

I beräkningarna lägger vi också till en overhead-kostnad (k) på 25 procent av heltidslönen samt en kostnad för avtalspension och försäkringar på 5 procent av lönen (p).⁵⁸ Ytterligare subvention i form av eventuella bidrag för handledning (h) dras bort. Utifrån detta tas arbetsgivarens kostnad för anställningen fram enligt följande:

$$g \cdot [x \cdot (1 - s + p) + k] - h \quad (4.1)$$

Notera att det procentuella påslaget för overheadkostnader beräknas på den totala månadslönen, eftersom denna kostnad i huvudsak är kopplad till att ha ytterligare en anställd oavsett omfattning och subventionsgrad.⁵⁹ För att exemplifiera: arbetsgivarens kostnad för en person som jobbar 80 procent med månatlig grundlön på 20 000 kr med subventionsgrad på 60 procent och ett bidrag för handledning på 1 500 kr beräknas till ca 14 500 kronor ($20\,000 \cdot 1,3142 \cdot [0,8 \cdot (1 - 0,6 + 0,05) + 0,25] - 1\,500$).

För att skatta effekten av matchningsinsatsen på arbetsgivarkostnader använder vi samma metod som för att beräkna sannolikheten att vara i arbete som i effektutvärderingsrapporten. Detta innebär i grunden att utfallen för de som erbjudits insats (behandlingsgruppen) jämförs med utfallen för de som inte fått erbjudandet (kontrollgruppen). Eftersom grupperna valts ut slumpmässigt kan denna skillnad tolkas kausalt som effekten av erbjudandet. I effektutvärderingsrapporten är utfallsvariabeln 1 eller 0 beroende på om deltagaren är i arbete eller inte. I den skattning som görs för kostnadsanalysen byts utfallsvariabeln till arbetsgivarens

⁵⁷ Den obligatoriska arbetsgivaravgiften är 31,42 procent.

⁵⁸ Antagandena för avtalspension och overhead diskuteras i 4.3.2.

⁵⁹ I påslaget för gemensam overhead (37 procent) på kostnadssidan antas en mix av omfattningsnivåer ingå, så motsvarande antagande görs inte explicit.

kostnad för anställning (enligt ekvationen ovan). För deltagare som inte är i arbete (även om de är i studier) antar utfallsvariabeln värdet 0.

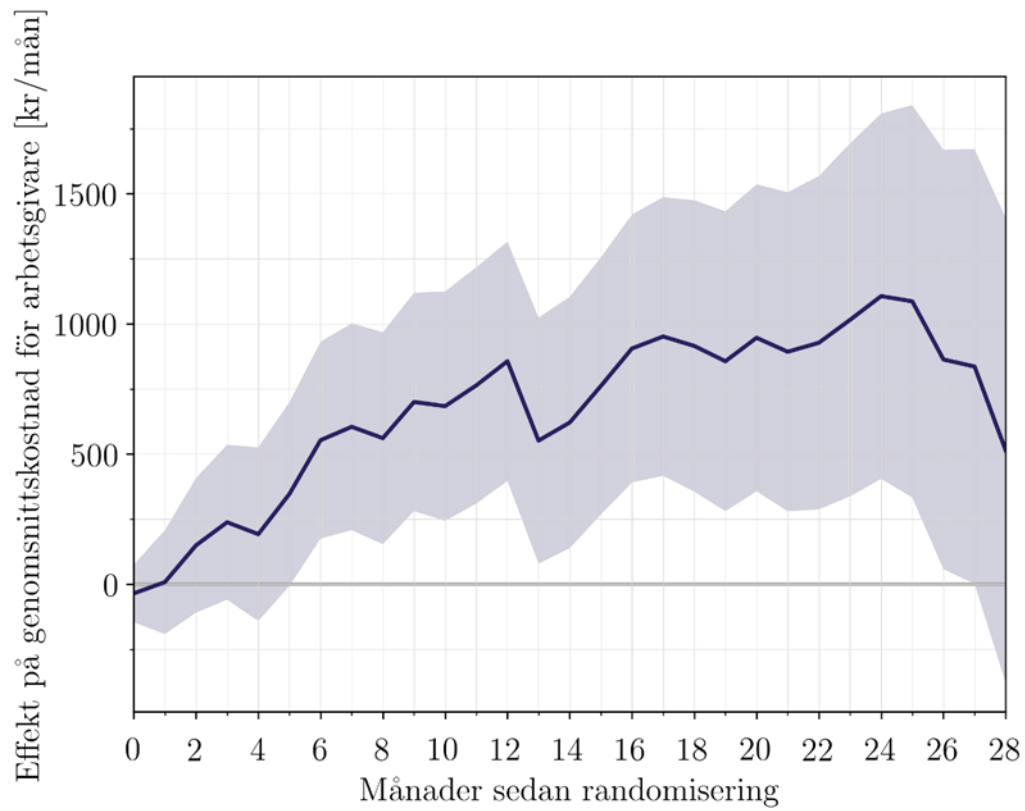
Effektskattningen som presenteras i figur 8 visar skillnaden i genomsnittlig kostnad för anställningar som påbörjats av deltagare i behandlingsgruppen och kontrollgruppen. Enligt resonemanget i inledningen till 3.3 (detta avsnitt) kan effektskattningen tolkas som hur mycket mer produktion som skapas om en deltagare randomiseras till att erbjudas matchningsinsatsen jämfört med ordinarie verksamhet. Skillnaden mot ordinarie verksamhet drivs i första hand av att matchningsinsatsen hjälper en större andel deltagare ut i arbete, vilket resulterar i en anställningskostnad för arbetsgivaren. Skillnaden påverkas också av anställningens lönenivå, omfattning och subventionsgrad. Allt annat lika så kommer en anställning med högre lön, högre omfattning och lägre subventionsgrad öka skillnaden mer än en anställning med lägre lön, omfattning eller subventionsgrad.

Resultaten visar att den skattade effekten ökar relativt fort under det första året sedan randomisering: från 0 till ca 800 kr. Effektskattningen efter tolv månader kan med andra ord uttryckas som att det för varje deltagare som erbjudits insats skapas extra produktion värd 800 kronor per månad jämfört med deltagare i kontrollgruppen. Effekten har en viss tendens till fortsatt ökning under det andra året sedan randomisering, men håller sig på en nivå på strax under 1 000 kr. Mot slutet av uppföljningstiden syns en antydning till minskande effekt: detta ska dock inte övertolkas eftersom osäkerheterna är större mot slutet på grund av ett minskande antal deltagare som kan följas.⁶⁰ Skattningarna är signifikant skilda från 0 efter några månader och fortsätter vara det till de sista månaderna under uppföljningstiden.

---

⁶⁰ Ett formellt statistiskt test som använder den skattade kovariansen (osäkerheten och korrelationen) i effektskattningarna visar att skillnaden i effekt mellan månad 27 och månad 28 är inte är statistiskt signifikant (två-sidigt p-värde för skillnaden under nollhypotesen att den underliggande effekten är densamma är 0,16). Ett annat perspektiv på minskningen fås i figur 15 i bilaga 6.4, där behandlingsgrupp och kontrollgrupp jämförs.

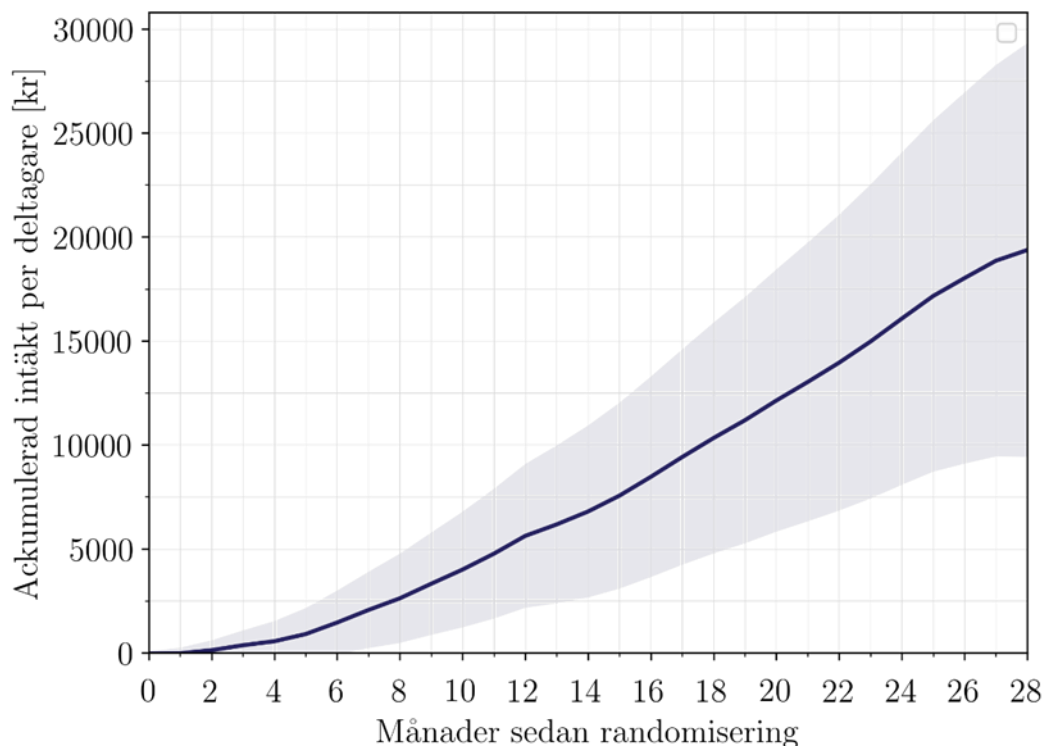
Figur 8. Skattad effekt på arbetsgivarens kostnad som funktion av tid sedan randomisering.

De ackumulerade intäkterna per deltagare över projekttiden räknas samman genom att ta genomsnittet av varje månads start- och slutvärde. Resultatet syns i figur 9. Vid slutet av uppföljningstiden skattas intäkten till 19 400 kr per person.

Figur 9. Ackumulerad kostnad för arbetsgivarna per deltagare (intäkt i den samhällsekonomiska kalkylen) som funktion av tid sedan randomisering.

Tänkbara framtida effekter via nystartsjobb och introduktionsjobb

Effekterna på arbete som redovisas i huvudrapporten drivs av subventionerade anställningar av olika slag: extratjänster, introduktionsjobb och nystartsjobb. Förhoppningen är att subventionerade anställningar i stor utsträckning övergår till osubventionerade anställningar på sikt. Många studier visar också att subventionerade anställningar kan vara effektiva i detta syfte, se till exempel Forslund (2018) för en sammanställning ur ett svenskt perspektiv. Butchek och Walter (2014) är en metastudie av effekter av arbetsmarknadspolitiska insatser för specifikt utrikesfödda (men i ett antal europeiska länder utöver Sverige). I denna studie framgår just lönesubventioner som den enda typen av insats som har god evidens för att vara effektiv för utrikesfödda. Det är värt att notera att det enligt denna referens saknas evidens för effekter hos subventionerade anställningsformer som i huvudsak är riktade mot offentlig sektor, såsom extratjänster. I detta avsnitt undersöker vi därför intäkterna som fås på lång sikt för en viss antagen effekt för de andra två stora subventionerade anställningsformerna: nystartsjobb och introduktionsjobb.

Vi har inte hittat effektskattningar för just dessa två typer av subventionerade anställningar. De antagna effekterna hämtas i stället från en studie av Forslund med flera (2004). I studien presenteras detaljerade effektskattningar för den tidigare formen av subventionerad anställning ”Anställningsstöd”.

På längre sikt är effekterna av anställningsstöd i Forslund med flera (2004) knappt 10 procentenheter.⁶¹ Enligt projektets huvudrapport (Arbetsförmedlingen 2022) är effekten på sannolikheten att vara i nystartsjobb eller introduktionsjobb 18 månader efter randomisering 4,65 procentenheter. Genom att multiplicera dessa effekter fås en tänkbar långsiktig effekt av projektets matchningsinsats på osubventionerade anställningar på 0,44 procentenheter. Med hjälp av ekvationen och antagandena i avsnitt 3.3.1⁶² kan detta översättas till en intäkt på samma sätt som tidigare, och resultatet blir en intäkt på 150 kr per månad, eller 1 800 kr per år. Uppföljningstiden i Forslund med flera (2004) är närmare fem år efter anställningsstödens start, så på längre sikt än så är effekterna (ännu) osäkrare. Å andra sidan är intäkterna sannolikt högre i början.⁶³

När intäkterna betraktas på flera års sikt börjar det bli av betydelse att ta hänsyn till diskonteringsränta (även kallad kalkylränta): kort uttryckt ett sätt att hantera att pengar nu är mer värda än pengar senare.⁶⁴ I samhällsekonomiska kalkyler rekommenderas ett värde på 3,5 procent i Trafikverket (2020), vilket leder till att intäkter som ligger 10 år framåt i tiden är värda 70 procent av deras värde idag. Å andra sidan är osäkerheterna på så lång sikt stora, och en genomsnittlig reallöneökning i gruppen som får osubventionerad anställning skulle motverka denna effekt.

3.3.2 Kommentarer kring detaljer i beräkningen av intäkter

Angående antagandena om overhead och avtalspension

Eftersom en stor andel av anställningarna har hög subventionsgrad blir antagandena om overhead och avtalspension (samt försäkringar) av relativt stor betydelse för resultaten och diskuteras därför här.

Enligt villkoren för de subventionerade anställningarna ska anställningsvillkoren vara kollektivavtalsenliga, vilket inkluderar ett krav på att betala försäkringar och avtalspension enligt grundavtalet hos Fora (för arbetare, kravet är något mindre specifikt för tjänstemän). Detta kostar 4,81 procent av den anställdes lön⁶⁵. Ett antagande på 5 procent innebär en genomsnittlig nivå som är aningen högre än detta minimikrav.

Overheadkostnaderna är mer komplicerade att uppskatta. I avsnitt 2.2.7 diskuteras Ekonomistyrningsverkets (2005) genomgång av overheadkostnader för anställda på statliga myndigheter, vilken inte direkt går att överföra på studiedeltagarna. Den förhållandevis detaljerade uppdelningen av kostnadsposter gör det ändå rimligt att

⁶¹ Vi avläser det sista stabila värdet ur figur i Forslund med flera (2004) till 9,5 procentenheter, vid omkring 4,5 års uppföljningstid. De sista två månaderna (månad 56 och 57) stiger punktskattningen ett antal procentenheter efter att tidigare ha varit stabil under betydligt längre tid, vi använder inte det högre värdet på slutet för att minska risken för en överskattad effekt på grund av en möjligen slumpmässig fluktuation.

⁶² Antagandena innebär framför allt en genomsnittlig lön på drygt 20 000 kr, som ger en kostnad för arbetsgivaren på 34 600 kr.

⁶³ Om man räknar mer noggrant på effekterna från Forslund med flera (2004) så blir intäkterna högre under de första åren efter anställningsstödens slut: utöver en långsiktig effekt går nämligen fler ut i arbete snabbare.

⁶⁴ En kort beskrivning av diskonteringsränta finns i Brännlund (2017).

⁶⁵ Enligt <https://www.fora.se/foretag-utan-kollektivavtal/kostnad-och-faktura/berakna-kostnaden-for-forsakringsavtalet/> den 23 februari 2022.

använda denna rapport som en utgångspunkt. I rapporten görs en åtskillnad mellan bland annat ”mellanoverhead” och ”gemensam overhead”. Mellanoverhead utgörs framför allt av chefer i verksamheten som ”styr och följer upp arbetet och ser till att medarbetarna får den information och kompetensutveckling de behöver”. Sådan typ av overhead bör vara relevant för de allra flesta typer av anställningar. I Ekonomistyrningsverkets rapport uppskattas dessa kostnader till 10 procent av de totala kostnaderna. Denna nivå kan sättas i relation till bidraget för handledning i extratjänster, som motsvarar 10 procent av lönekostnaden⁶⁶. Nivån på handledarbidraget har beskrivits som för låg (Sveriges kommuner och landsting 2018) vilket kan tolkas som att en sådan nivå på mellanoverhead inte är orimligt hög. Dessutom ska handledarbidraget inte heller gå till ”normalt förekommande introduktion för nyanställda” (Arbetsförmedlingen 2021e), vilket också bör ingå i mellanoverheaden: detta talar också för att nivån inte är alltför hög.

Den gemensamma overheaden i Ekonomistyrningsverkets rapport utgör 25 procent av de totala kostnaderna. I denna ingår bland annat lokalkostnader (44 procent av den gemensamma overheaden), övergripande ledning (11 procent), ekonomi- och personalstöd (13 procent), IT-stöd och -utrustning (13 procent⁶⁷) och kontorsservice (6 procent). Delar av dessa kostnader framstår som klart relevanta:

- vissa lokalkostnader – som delvis kan ersättas med kostnader för fordon (som blir mindre för genomsnittlig statligt anställd),
- ekonomi- och personalstöd,
- utrustning av olika slag (till exempel inom lokalvård, restaurang och sjukvård) – detta kan ersätta kontorsservice och kanske delvis vara utöver dessa kategorier.

Om kostnader motsvarande de relativa kostnaderna för ekonomi- och personalstöd, kontorsservice och hälften av lokalkostnaderna bedöms ingå för studiedeltagarna motsvarar det två femtedelar av den gemensamma overheaden i Ekonomistyrningsverkets rapport, vilket utgör 12 procent av de totala kostnaderna⁶⁸. Till detta tillkommer 10 procent från mellanoverhead enligt resonemanget ovan: totalt fås 22 procent av de totala kostnaderna som dessa typer av overhead. Uttryckt som ett påslag motsvarar det 28 procent⁶⁹, alltså något högre än de 25 procent som antagits ovan (vilket gör antagandet konservativt i jämförelse).

Det kan vara värt att notera att lönerna för studiedeltagarna i allmänhet är lägre än för anställda vid statliga myndigheter, så de *absoluta* overheadkostnaderna beräknat på detta vis blir betydligt lägre även av denna anledning.

⁶⁶ Denna siffra antar en månadslön motsvarande subventionstaket: 20 000 kr, och en anställning på 12 månader. Nivån på handledningsbidraget för extratjänster återfinns i Arbetsförmedlingen (2021e).

⁶⁷ I rapporten noteras att denna kostnad ökar år för år och är sannolikt högre idag än 2005, då rapporten skrevs.

⁶⁸ 2 femtedelar av 25 procentenheter är 10 procentenheter. Samtidigt minskar de totala kostnaderna med 15 procent genom att anta att dessa kostnader är lägre och $10/85 = 12$ procent.

⁶⁹ 22 procent av kostnaderna motsvarar ett påslag på 28 procent eftersom $1/(1 - 0,22) = 1,28$. Jämför med momsberäkningar.

En overheadkostnad på 25 procent förekommer också som en schablon när Tillväxtverket beräknar kostnader för företag (Tillväxtverket 2017).

Angående uppföljningstidens längd

För effekterna på andelar i arbete eller studier som beräknas i projektets huvudrapport används en kortare uppföljningstid än för arbetsgivarkostnaderna som presenteras här. Eftersom projektet avslutades relativt nyligen är det efter hand färre och färre deltagare som kan följas vilket innebär att resultaten blir mer och mer osäkra: både slumpmässiga osäkerheter och osäkerheter i hur man ska tolka trender blir större (vad beror på att deltagarsammansättningen ändras?). Därför blir valet av uppföljningstid en avvägning mellan hur lång utveckling som går att följa och hur stora osäkerheter som fås.

Avvägningen faller olika ut i de två rapporterna av följande anledningar:

1. I huvudrapporten är det centralt att kunna analysera effekterna separat i olika grupper – kvinnor och män till exempel – och att kunna undersöka olika typer av utfall: olika subventionerade anställningar, osubventionerat arbete och studier. Sådana undersökningar kräver större populationsstorlekar och tillåter därför kortare uppföljningstid. I rapporten om kostnader (den du nu läser) studeras endast effekten på ett utfall, och för hela populationen.
2. I denna rapport är den ackumulerade effekten (på arbetsgivarnas kostnad) den mest intressanta, och det är av stort intresse att följa den så långt som det rimligen är möjligt: den långsiktiga ackumulerade effekten avgör om intäkterna når upp till kostnaderna.

Valen av uppföljningstid är gjord innan resultaten tagits fram, och vi har inte tittat på huvudresultat för längre uppföljningstider än de som presenteras i huvudrapporten.

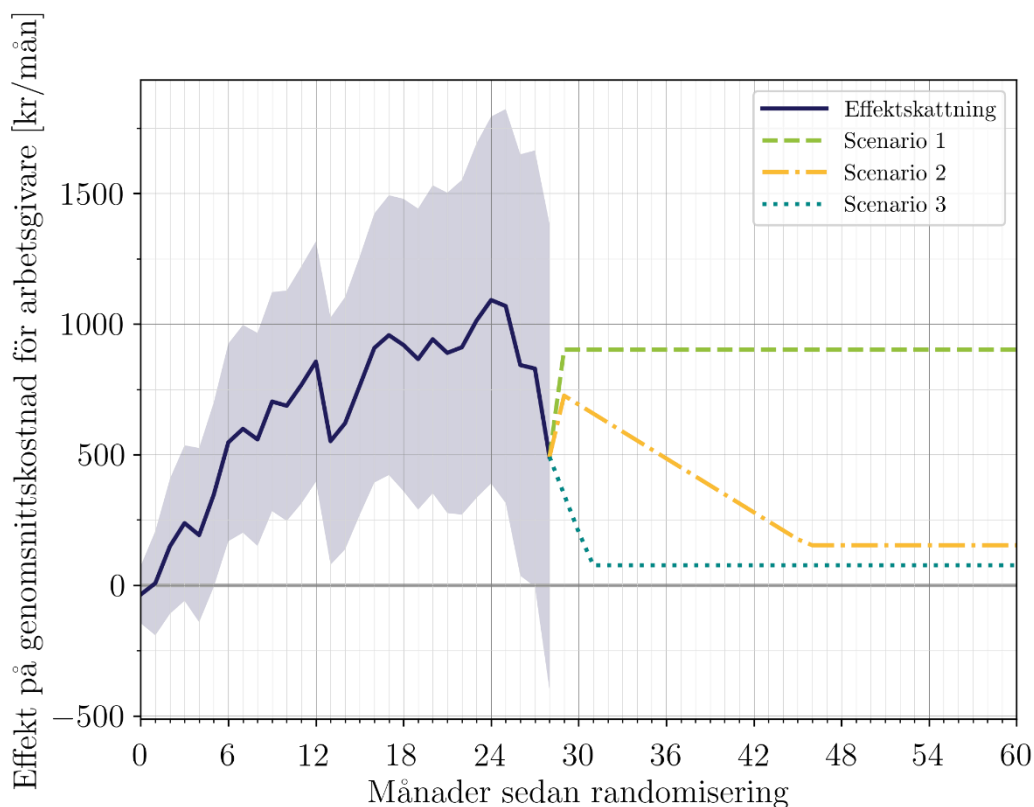
3.3.3 Resultat: Jämförelse av kostnader och intäkter

Försöksdeltagarna som slumpmässigt erbjöds att delta i matchningsinsatsen har i högre utsträckning arbetat jämfört med kontrollgruppen. Det ökade antalet arbetade dagar för behandlingsgruppen skapar intäkter i form av ökad produktion som värderas utifrån arbetsgivarnas anställningskostnad. Samtidigt innebär matchningsinsatsen ökade kostnader i form av arbetsförmedlarnas arbetstid.

Kostnaden för insatsen i projektet beräknades i avsnitt 2 till 32 200 kr per person som erbjudits insatsen, och kostnaden vid en långsiktig implementering i löpande verksamhet under stabila förhållanden uppskattades till en något lägre summa: 27 800 kr. Vid uppföljningstidens slut skattas de dittills ackumulerade intäkterna till 19 400 kr per person. Huruvida intäkterna i slutändan når upp till kostnaderna beror alltså på hur hållbar effekten av insatsen är. För att tydliggöra hur hållbara effekter som behövs undersöks här tre scenarier för effektens utveckling efter den nuvarande uppföljningstidens slut. Dessa scenarier illustreras i figur 10:

- I scenario 1 antas att den genomsnittliga effekten under uppföljningstidens sista 12 månader – drygt 900 kr – håller i sig under överskådlig tid.
- I scenario 2 antas att den något nedåtgående trenden hos effektskattningen mot slutet av uppföljningstiden håller i sig under en tid. På sikt nås den långsiktiga effekt som uppskattades i slutet av avsnitt 3.3.1 som tänkbar framtida effekt på grund av övergångar från nystartsjobb och introduktionsjobb till osubventionerade anställningar.
- I scenario 3 antas att den nedgång som antyds i slutet av uppföljningsperioden är början på en dramatisk nedgång. Dessutom antar vi att bara halva den uppskattade långsiktiga effekten av övergångar till osubventionerade anställningar nås på sikt.

Figur 10. Skattning av effekten på arbetsgivarnas kostnad under uppföljningstiden, följt av hypotetiska scenarier för den framtida utvecklingen.

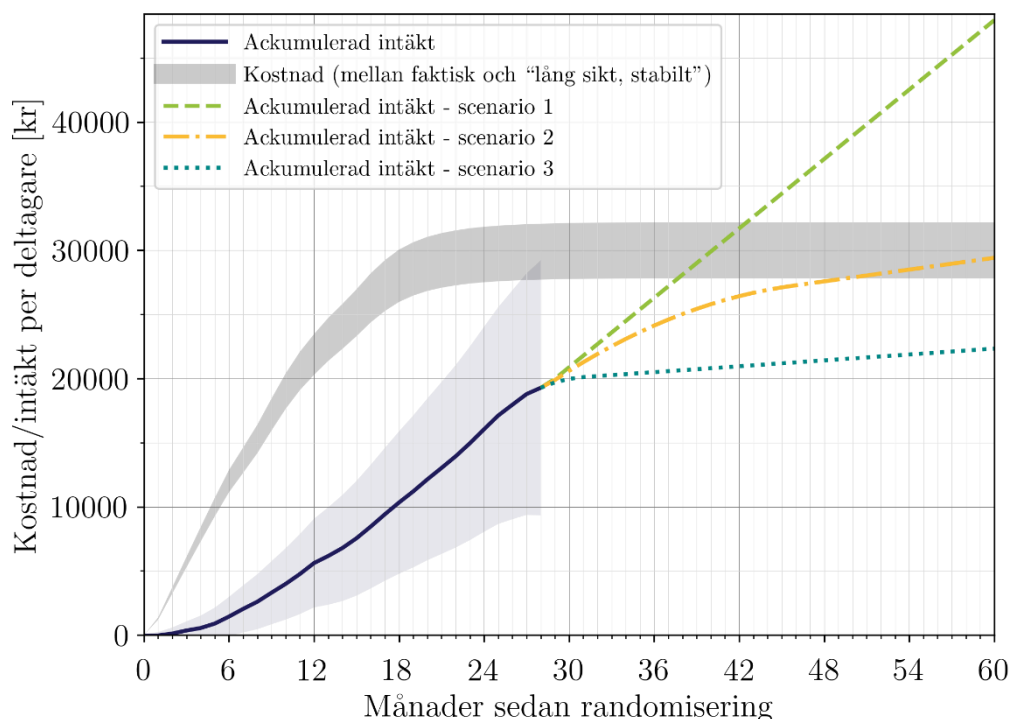
I figur 11 jämförs de ackumulerade intäkter som de olika scenarierna ger upphov till med kostnaderna för insatsen. Kostnaderna illustreras av ett skuggat område där överkanten är de faktiska kostnaderna i projektet och den undre kanten är de uppskattade kostnaderna vid långsiktig implementering. Som beskrivits tidigare ökar de ackumulerade kostnaderna ganska snabbt under det första året efter randomisering för att sedan närma sig en plåtå på omkring 30 000 kr (32 200 kr för de faktiska kostnaderna). Intäkterna ökar långsammare till en början men håller en ganska konstant ökningstakt på knappt 1 000 kr per månad under det andra året. Vid

uppföljningstidens slut kvarstår ett gap på omkring 10 000 kr mellan intäkterna och kostnaderna.

Om effekten sedan utvecklar sig enligt det mest pessimistiska scenariot – scenario 3 – så ökar intäkterna långsamt och ligger fortfarande några tusen kronor under kostnaderna fem år efter randomisering. I de andra två scenarierna tar de skattade intäkterna ut kostnaderna omkring ett respektive drygt två år efter uppföljningstidens slut.

Det ska sägas att intäktsskattningarna är behäftade med ganska stora osäkerheter, illustrerat av det 95-procentiga konfidensintervallet i figuren. Om den faktiska intäkten snarare följer den undre kanten på detta intervall dröjer det betydligt längre för intäkterna i scenarierna 1 och 2 att nå kostnaderna. Å andra sidan: om den faktiska intäkten ligger närmare den övre kanten av konfidensintervallet blir intäkterna högre än kostnaderna redan några månader efter uppföljningstidens slut – även i det mest pessimistiska scenariot. En framtida uppföljning skulle både minska osäkerheten i effektskattningen och avgöra vilket scenario som ligger närmast verkligheten.

Figur 11. Jämförelse av kostnader och intäkter per deltagare som erbjudit insats, både under uppföljningstiden och i de olika framtidsscenarierna. Kostnad på "lång sikt, stabilt" syftar på den uppskattade kostnaden vid långsiktig implementering under stabila förhållanden.

Det går alltså inte att säga om intäkterna kommer nå upp till kostnaderna för insatsen, men det är mycket möjligt på några års sikt: givet att intäkterna motsvaras av det mest troliga förloppet under uppföljningstiden (punktskattningen: den blå heldragna kurvan i figuren) skulle intäkterna till exempel nå kostnaderna om genomsnittsintäkten under uppföljningstidens sista år höll i sig i ytterligare ett år. Ett

annat alternativ är att intäkten sjunker linjärt i ett år och sedan stannar på 150 kr per månad i ytterligare ett till två år. Dessa 150 kr motsvarar den tänkbara långsiktiga effekt av övergångar från introduktionsjobb och nystartsjobb till osubventionerat arbete som beräknades i slutet av avsnitt 3.3.1, vilket motsvarar att knappt en extra deltagare av 200 når en osubventionerad anställning på sikt.

Notera att definitionen av intäkter är ganska snäv: det gäller bara den ökade produktionen genererad av just dessa individer. Andra värden av att komma i arbete – såsom personligt välbefinnande, minskade vårdbehov eller påverkan på närståendes möjligheter att ta del av och bidra till samhället – ingår inte i beräkningarna.

4 Slutsatser

Tack vare tillgång till detaljerad tidsredovisningsdata är det möjligt att på ett noggrant sätt analysera kostnaderna för arbetet i Jämställd etablering. Därmed är det möjligt att på ett trovärdigt sätt beräkna vad arbetssättet i projektet kostar och jämföra detta med vad andra insatser kostar, och med de vinster som insatsens effekter medför. Det är också möjligt att dra mer generella slutsatser kring kostnadseffektiva arbetssätt och kring kostnadsjämförelser.

I detta avsnitt beskriver och diskuterar vi dessa slutsatser och några implikationer av dessa.

4.1 Kostnaderna står sig väl i jämförelse med annat

Huvudresultaten i denna rapport består av

- beräknade kostnader för matchningsinsatsen i Jämställd etablering,
- beräknade kostnader för alternativa insatser (Rusta och matcha, Stöd och matchning) – på ett sätt som gör dem jämförbara med kostnaderna i Jämställd etablering,
- skattade samhällsekonomiska intäkter,
- jämförelser mellan ovanstående.

Sammanfattningsvis är kostnaden för projektets insats i nivå med, eller billigare än, de alternativa insatserna. Vidare har insatsen god möjlighet att vara samhällsekonomiskt lönsam om effekten till viss del kvarstår en tid efter uppföljningstidens slut.

Jämförelsen mellan projektets insats och de alternativa insatserna görs för att se hur kostnaderna i projektet står sig mot ett slags marknadspris: vad skulle projektinsatserna ha kostat med ersättningsmodellerna i dessa insatser? Detta tycks

vara vad samhället är berett att betala för de resultat som uppnås i projektet för projektets deltagare. Om deltagarna i Jämställd etablering i stället hade tagit del av någon av dessa två insatser visar beräkningarna att kostnaderna hade blivit på samma nivå eller högre, givet att de fristående aktörerna hade nått samma resultat vad gäller utflöde till arbete och utbildning. Denna slutsats gäller också om man bortser från att de alternativa insatserna egentligen medför kostnader utöver den ersättning som går till de fristående aktörerna. Då fås 38 600 per deltagare för projektets insats jämfört med 37 500 och 43 800 för Rusta och matcha respektive Stöd och matchning. Om viss gemensam overhead inkluderas även i kostnaden för dessa tjänster blir projektets insats tydligt billigare än alternativen.

Denna jämförelse inkluderar effekterna av projektets insats genom att de påverkar de resultat som uppnås – och därmed vilka resultatersättningar som detta motsvarar hos de fristående aktörerna. Däremot tas ingen hänsyn till om dessa resultat alls är uppnåeliga inom de alternativa insatserna. Eftersom de effektskattningar som finns för Stöd och matchning är små är det osannolikt i detta fall, och för Rusta och matcha saknas än så länge publicerade effektskattningar. Vi gör heller ingen jämförelse av ”kostnad per effekt”, det vill säga kostnaden för att en extra arbetssökande ska nå arbete eller studier. Av nyss nämnda anledningar skulle denna kostnad bli mycket stor för Stöd och matchning och den är okänd för Rusta och matcha. Jämförelsen med de alternativa insatserna är alltså endast en jämförelse med ”marknadspris”.

Det är kanske ännu intressantare att se om projektverksamheten är samhällsekonomiskt lönsam. De samhällsekonomiska intäkterna från verksamheten är beräknade som förväntad ökad produktion från de ”extra” arbetsmarknadsinträden som verksamheten resulterade i. Eftersom uppföljningstiden än så länge är begränsad till ett par år är det inte säkert att intäkterna når upp till kostnaderna: det avgörs framför allt av framtida intäkter. Vi studerar i rapporten ett antal framtidsscenarioer som delvis är guidade av tänkbara långsiktiga effekter av övergångar från vissa subventionerade anställningar till osubventionerade anställningar. Skattningen av intäkterna är ganska osäker men om man utgår från det mest troliga förloppet under uppföljningstiden: då nås kostnadseffektivitet till exempel om genomsnittsintäkten under uppföljningstidens sista år håller i sig i ytterligare ett år. Ett alternativt sätt att nå kostnadseffektivitet är att de ökade subventionerade anställningarna över tid leder till att en extra deltagare av 200 har en osubventionerad anställning under några år.

Notera att intäkter i beräkningarna har avgränsats till ökad produktion genererad av deltagarna. För denna målgrupp kan till exempel ökad samhällelig integration både av individerna och deras närstående anses ha ett värde i sig.

Eftersom projektets huvudrapport visar att effekterna är goda och denna rapport visar att kostnaderna står sig väl rekommenderar vi att överväga möjligheten att implementera arbetssätten i Jämställd etablering i löpande verksamhet.

4.2 Upplärning vid personalomsättning eller byte av arbetssätt är dyrt

Vi har kvantifierat projektets extra kostnader för upplärning på grund av personalomsättning. Vi har även uppskattat hur mycket extra tid per deltagare som behövt läggas på olika arbetsuppgifter i matchningsinsatsen under projektets uppstart och under pandemin. Dessa beräkningar kan för det första användas för att uppskatta vad insatsen skulle kosta i långsiktig verksamhet under stabila förhållanden: omkring 14 procent av projektets kostnader beräknas kunna undvikas under sådana förhållanden.

4.2.1 Lärdomarna om värdet av stabilitet kan generaliseras till andra delar av den aktiva arbetsmarknadspolitiken

För det andra kan beräkningarna ge mer generella lärdomar kring kostnadseffektiva arbetssätt som kan vara viktiga för beslutsfattare på olika nivåer. Om man antar en liknande ”upplärningskurva” som i projektet kan kostnaden för att nyrekryterade lägger mindre tid på kärnverksamheten uppskattas utifrån våra beräkningar, vid olika nivåer på personalomsättning. Detta kan sedan sättas i relation till kostnader för att behålla personal.

Det ska sägas att det vi kallar ”personalomsättning” inte nödvändigtvis handlar om regelrätt förlust av personal från myndigheten, utan att det räcker med att börja arbeta enligt ett nytt arbetssätt. Att byta arbetssätt ofta är alltså kostsamt och beräkningarna kan också användas i överväganden kring detta. Här tillkommer dessutom en kostnad för att arbetet *inom kärnverksamheten* blir mindre effektivt under en uppstartsperiod, något som vi alltså också kvantifierat för projektverksamheten. I synnerhet gäller detta arbetsmoment som handlar om relationsbyggande: arbetsgivararbetet och matchningen mellan arbetssökande och arbetsgivare beräknas ta mer än dubbelt så mycket tid per deltagare i projektets början. Arbeta som följer en väldigt tydlig struktur (som kartläggningen av arbetssökande i projektet) påverkas sannolikt mindre.

4.2.2 Implikationer för användande av fristående aktörer

Kostnaderna för byten av arbetssätt har också bäring på användandet av fristående aktörer. En direkt konsekvens är att det är svårt att hålla nere priserna utan att ge långsiktigt stabila villkor för aktörerna. Dessutom kan en stor mängd aktörer eller många olika parallella arbetssätt till stor del likställas med byten av arbetssätt – på totalen leder detta till en större andel personal som är ny i respektive arbetssätt. Detta kan ha fördelar, men det blir tydligt i denna rapport att det också har betydande kostnader.

4.3 Var noggrann vid jämförelser av kostnadsberäkningar

I denna rapportens huvudresultat ingår inte bara kostnaden för arbetsförmedlarnas arbetstid i matchningsinsatsen: detta utgör endast två femtedelar av kostnaden som redovisas. Utöver detta ingår dels arbetstid utanför matchningsinsatsen för

arbetsförmedlarna, dels för andra personalkategorier kopplade till verksamheten: till exempel specialister, ledning och metodstöd. Dessutom ingår en mängd indirekta kostnader, som kostnader för lokaler och IT-utrustning, samt stödfunktioner i myndigheten som HR-, rätts- och analysavdelningarna.

I andra beräkningar av kostnader för arbetsmarknadspolitiska insatser är det vanligt att stora delar av kostnaderna ovan inte är med: ofta är bara kostnaden för arbetstiden i själva insatsen inkluderad vilket kan förväntas vara en grov underskattning av de totala kostnaderna. Det är alltså av helt avgörande betydelse att veta vad som ingår i olika kostnader som jämförs.

4.4 Om tidsredovisningar ändå samlas in: gör det på ett genomtänkt sätt

Hela den detaljerade undersökningen av projektets kostnader möjliggjordes av den tidsredovisningsdata som samlades in under projektet. Givetvis har det också en kostnad att samla in tidsredovisningsdata: arbetstid hos den som redovisar och administration i hanteringen. Avvägningen mot vinsten av detta ligger utanför denna rapports ramar, men i vissa sammanhang är det i *vilket fall* nödvändigt att samla in tidsredovisningar, till exempel i projekt som delfinansieras av Europeiska socialfonden (som detta projekt). När tidsredovisningar ska samlas in är det då klokt att fundera över hur insamlingen kan ske på ett sätt som gör så mycket nytta som möjligt. I detta projekt fick vi till en struktur som både möjliggjorde kontinuerlig uppföljning av arbetet och den ingående analys av arbetstiden som ligger till grund för denna rapport.

Referenser

Arbetsförmedlingen (2018a). *Stöd och matchning – handläggarsöd*. Dnr Af-2018/0051 6826.

Arbetsförmedlingen (2018b). *Arbetsförmedlingens budgetunderlag 2019-2021*. Dnr Af-2018/0026 4044

Arbetsförmedlingen (2020a). *Rusta och matcha – handläggarsöd*. Dnr Af-2020/0003 6161.

Arbetsförmedlingen (2020b). *Arbetsförmedlingens årsredovisning 2019*.

Arbetsförmedlingen. (2020c). *Förfrågningsunderlag, Stöd och matchning*. Dnr Af-2016/0002 3112.

Arbetsförmedlingen (2021a). *Matchning från dag 1. Evidensbaserad matchningsmetod – metodbok för användaren*. Dnr Af-2017/0061 0277.

Arbetsförmedlingen (2021b). *Vad avgör träffsäkerheten i bedömningar av arbetssökandes stödbehov? En undersökning av förutsättningarna för statistiska bedömningar av avstånd till arbetsmarknaden, med fokus på betydelsen av inskrivningstid*. Dnr Af-2020/0046 8022.

Arbetsförmedlingen (2021c). *Effektutvärdering av tjänsten Stöd och matchning - Återrapport regleringsbrev 2021*. Dnr Af-2021/0091 6867.

Arbetsförmedlingen (2021d). *Förfrågningsunderlag, Rusta och matcha*. Dnr Af-2021/0076 0034.

Arbetsförmedlingen (2021e). *Extratjänster – handläggarsöd*. Dnr Af-2021/0085 9205.

Arbetsförmedlingen (2022). *Matchningsinsatser för personer som nyligen fått uppehållstillstånd – Slutrapport från socialfondsprojektet Jämställd etablering*. Dnr Af-2021/0080 5267.

Cheung, M., Egebark, J., Forslund, A., Laun, L., Rodin, M., & Vikström, J. (2019). *Does job search assistance reduce unemployment? Experimental evidence on displacement effects and mechanisms*.

Crépon, B., & Van Den Berg, G. J. (2016). *Active labor market policies*. Annual Review of Economics, 8, 521-546.

Ekonomistyrningsverket (2005). *Nyckeltal för OH-kostnader – Vad är en rimlig kostnad för myndigheternas styrning, samordning och administration?* ESV 2005:3.

- Fogelgren, M., Ornstein, P., Rödin, M., & Thoursie, P. S. (2021). *Is Supported Employment Effective for Young Adults with Disability Pension? Evidence from a Swedish Randomized Evaluation*. *Journal of Human Resources*, 0319-10105R2.
- Forslund A, Fredriksson P, Vikström J. 2011. *What active labor market policy works in a recession?* *Nordic Economic Policy Review* 1:171–201.
- Forslund A, Johansson P, Lindqvist L. 2004. *Employment subsidies – A fast lane from unemployment to work?* IFAU Working Paper 2004:18.
- Forslund A, 2018. *Subventionerade anställningar – avvägningar och empirisk evidens*. IFAU Rapport 2018:14.
- Meyer BD. 1995. *Lessons from the US unemployment insurance experiments*. *Journal of Economic Literature* 33(1):91–131
- Pedersen, J. M., Rosholm, M., & Svarer, M. (2012). *Experimental evidence on the effects of early meetings and activation*.
- Salganik med flera (2020). *Measuring the probability of life outcomes with a scientific mass collaboration*. *Proceedings of the National Academy of Sciences* 117(15), 8398-8403.
- Sveriges Kommuner och Landsting (2018). *Extratjänster i kommuner och landsting – Lägesbild och utvecklingsmöjligheter 2018*. ISBN 978-91-7585-658-2.
- Tillväxtverket (2017). *Ekonomiska effekter av nya regler. Så beräknar du företagens kostnader*. (Inf 0696).
- Trafikverket (2020). *Analysmetod och samhällsekonomiska kalkylvärden för transportsektorn: ASEK 7.0*.

5 Bilagor

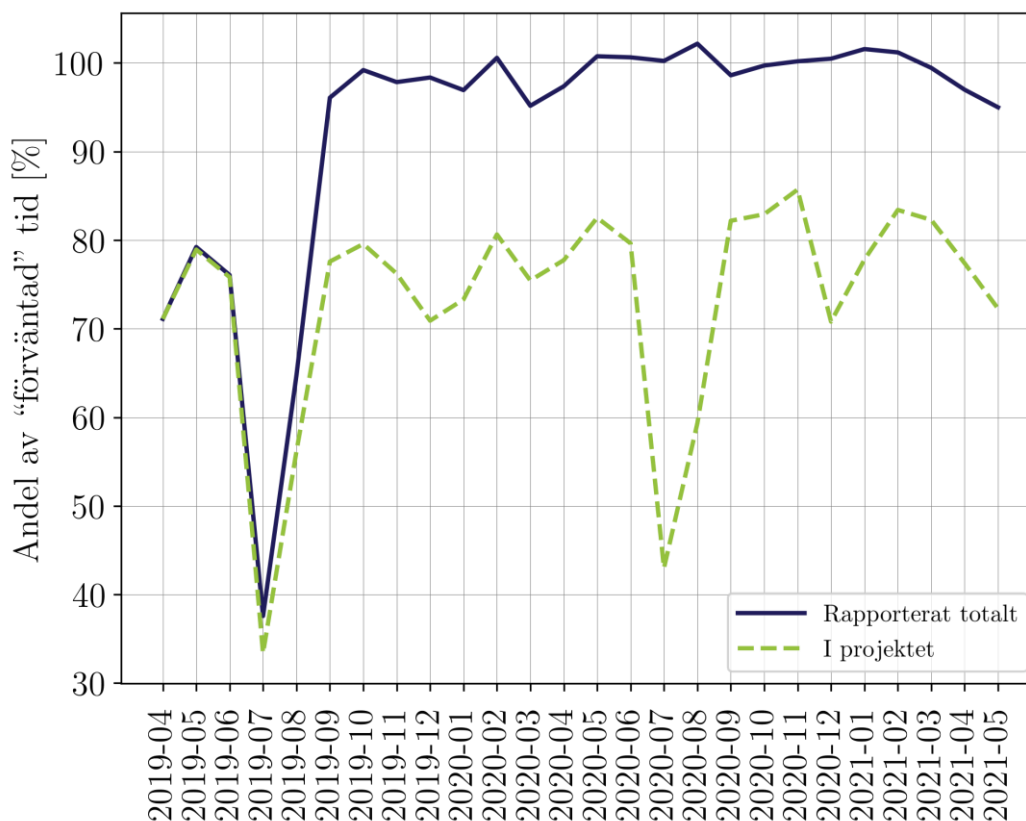
5.1 Tidsredovisningsdatans insamling och struktur

Eftersom projektet medfinansieras av Europeiska socialfonden måste all arbetad tid i projektet redovisas noggrant. I andra projekt fyller medarbetarna i ett kalkylblad per månad. För varje dag fyller man i hur många timmar man har arbetat i projektet och vilka arbetsuppgifter det gäller, som fritext. Kalkylbladen skrivs ut och skrivs under och används för att skapa underlag till Svenska ESF-rådet.

I det här projektet ville vi utnyttja denna tidsredovisning till att också följa arbetet i projektet, beskriva arbetet i metoderna och beräkna kostnadseffektivitet. För alla dessa ändamål krävs en mer strukturerad datainsamling än den som beskrivs ovan – det är viktigt att arbetstiden varje dag fördelas på de olika arbetsuppgifterna och att det går att effektivt dela in olika arbetsuppgifter i kategorier. Därför utvecklade vi ett enkelt webbverktyg för tidsredovisningen. I verktyget väljer projektmedarbetarna för varje dag arbetsuppgifter i en trädstruktur och för varje arbetsuppgift anger man också hur lång tid man har arbetat med uppgiften. Det går även att komplettera de valda arbetsuppgifterna med fritext. Den insamlade datamängden genererar månadsvisa kalkylblad för redovisning till Svenska ESF-rådet, men tack vare sin struktur kan den också användas för de andra ändamål som nämns ovan.

Trädstrukturen där man väljer arbetsuppgifter har två nivåer, huvudkategorier och underkategorier, som sammanfattas i tabell 2 i huvudtexten. Här ser vi också hur stor andel av den arbetade tiden som redovisats i varje kategori. Förutom tid som arbetas i projektet redovisas även arbetstid utanför projektet och frånvaro (semester, sjukfrånvaro och tillfällig föräldrapenning), vilket rensas bort före redovisning till Svenska ESF-rådet. Det som redovisas som *Medarbetartid* är till exempel arbetsplatsträffar, lönesamtal eller fackligt arbete – sådan arbetstid som krävs av en medarbetare men som inte får redovisas som projekttid till Svenska ESF-rådet. Kategorin *Frånvaro och arbetstid utanför projektet* tillkom september 2019 – tidigare redovisades inte denna tid alls. I figur 12 ser man hur stor andel av arbetsförmedlarnas anställningar (enligt projektets personalhanteringsfiler) som rapporterats i tidsredovisningssystemet. Efter införandet av möjligheten att rapportera tid utanför projektet har denna andel legat nära 100 procent, och andelen som rapporterats i projektet har varit någorlunda konstant fränsett sommarmånaderna och, i viss mån, december-januari då mycket semester tas ut. Mönstret under tiden före september 2019 ser liknande ut för tiden redovisad i projektverksamheten som senare. Sammantaget tyder detta på att inga större mängder tid förbises genom att använda den redovisade tiden.

Figur 12. Arbetsförmedlarnas redovisade tid som andel av den tid som förväntas enligt projektets personalhanteringsfiler.

5.2 Modellering av faktorerna bakom verksamhetens styckkostnad

När tiden redovisas kopplas den inte till specifika projektdeltagare. Däremot har vi tillgång till hur mycket tid som redovisats för olika arbetsuppgifter inom matchningsinsatsen per projektkontor och månad. Vi vet också hur många deltagare som inventerats varje månad. Eftersom arbetet i matchningsinsatsen inleds med inventeringen är det rimligt att anta att arbetstiden inom arbetsuppgifter i matchningsinsatsen beror på hur många personer som inventerats tidigare och hur länge de har varit inventerade. Som ett exempel, antalet arbetstimmar för *Matchning* i Borås i februari 2020 kan antas bero av antalet inventerade i Borås under februari 2020 och tidigare, förmodligen mer på antalet inventerade under de senaste månaderna än, säg, våren 2019. Det är också rimligt att tro att antalet arbetstimmar i februari på ett liknande sätt beror på antalet inventerade i januari som antalet arbetstimmar i januari beror på antalet inventerade i december.

5.2.1 Det mest grundläggande: "standardarbetstiden"

För varje tidsredovisningskategori inom matchningsinsatsen görs denna koppling med en statistisk modell som för enkelhets skull delas upp i två ekvationer. I den första ekvationen,

$$Y_{it}^0 = \sum_{j=0}^{t_{\max}-1} \beta_j n_{i,t-j},$$

betraktar vi en form av ”standardarbetstid” per kontor i och ”arbetsmånad”⁷⁰ t , Y_{it}^0 . Standardarbetstiden inom varje tidsredovisningskategori på kontor i är definierad som en viktad summa av antalet inventerade individer j arbetsmånader före arbetsmånad t (arbetsmånad $t - j$), betecknat $n_{i,t-j}$. Vikterna β_j (som skattas från data) säger hur mycket standardarbetstid som läggs på varje individ som inventerades j arbetsmånader tidigare. Tidsförskjutningen j går från 0 (denna term gäller alltså inventerade under arbetsmånad t) till $t_{\max} - 1 = 17$ arbetsmånader, där $t_{\max} = 18$ är en antagen övre gräns för hur många månader en inventerad person kräver arbetstid⁷¹.

Standardarbetstiden Y_{it}^0 utgår från att arbetstiden inom varje kategori som läggs på en deltagare som inventerades för j arbetsmånader sedan är densamma, oberoende av både i och t , det vill säga oberoende av vilken arbetsmånad och vilket kontor som beaktas. Exempelvis genererar en person inventerad i Malmö i februari 2019 lika mycket standardarbetstid i mars 2019 som en person inventerad i Göteborg i april 2020 genererar i maj 2020.⁷²

I den andra ekvationen (se nedan) kopplas denna standardarbetstid till den faktiska arbetstiden Y_{it} i en statistisk modell som bland annat hanterar faktorer som bedöms påverka arbetstiden och slumpmässiga avvikelser från modellen.

5.2.2 Från standardarbetstid till statistisk modell med faktorer för uppstart och pandemi

Den andra ekvationen ser betydligt enklare ut för tidsperioder precis i början⁷³ av projektet, så för enkelhets skull presenteras till att börja med en version av denna ekvation som endast gäller i början av projektet här:

$$Y_{it} = (1 + \gamma_{uppstart} \delta_{uppstart} + \gamma_{pandemi} \delta_{pandemi}) Y_{it}^0 + U_{it}.$$

Standardarbetstiden multipliceras med en faktor $1 + \gamma_{uppstart} \delta_{uppstart} + \gamma_{pandemi} \delta_{pandemi}$ där $\delta_{uppstart}$ och $\delta_{pandemi}$ är ”dummyvariabler” som är 1 om arbetsmånaden t tillhör respektive tidsperiod, och 0 annars.⁷⁴ Parametrarna $\gamma_{uppstart}$ och $\gamma_{pandemi}$ beskriver hur mycket extra arbetstid, relativt, som krävs per deltagare

⁷⁰Arbetsmånad avser här tidsperioder som är i genomsnitt en månad långa men som är korrigerade för när medarbetarna på respektive kontor är frånvarande, framför allt för att hantera semesterperioder där arbetsmånaderna blir längre. Mer exakt så definieras arbetsmånaderna på respektive kontor mellan 2019-06-01 och 2021-03-31 som de 22 på varandra följande tidsperioder som har lika många rapporterade timmar inom projektet per heltidsanställd vid tidpunkten (avrundat till hela dagar). Före 2019-06-01 och efter 2021-03-31 används kalendermånader eftersom väldigt många medarbetare började och slutade inom projektet under kort tid och eftersom faktiska start- och slutdatum har viss osäkerhet: detta skulle annars ge något instabila arbetsmånader under projektstart och projektslut.

⁷¹ Denna gräns är satt på grund av att det finns ett alltför litet antal individer som kom in i projektet så tidigt att det gick att jobba med dem en längre tid än så vilket innebär att det i de allra flesta fall inte förekommer någon arbetstid vid senare arbetsmånad och dessutom ger det osäkra parameterskattningar.

⁷² I detta *exempel* bortser vi för enkelhets skull från skillnaden mellan kalendermånader och arbetsmånader.

⁷³ ”I början” specificeras tydligare längre ned i avsnittet.

⁷⁴ Om tidsperioden t tillhör del tillhör τ så blir δ_t^τ den andel av t som tillhör τ . Variabeln är alltså inte en riktig dummyvariabel.

under respektive tidsperiod (jämfört med arbetsmånader som inte tillhör någon av tidsperioderna) och skattas från data tillsammans med β_j . Exempelvis innebär $\gamma_{uppstart} = 0,1$ att 10 % extra arbetstid krävs per deltagare för den aktuella uppgiften under tidsperioden.

Avvikelser från modellen betraktas som slumpmässiga och hanteras med feltermen U_{it} (klustrat på kontorsnivå). Ekvationen beskriver med andra ord en regressionsmodell där parametrarna β_j (18 st) och γ (2 st) skattas från data.⁷⁵

5.2.3 Hantering av projektslut

En komplikation tillkommer: projektet har ett slut vilket gör att deltagare som inventerats under senare delen av projektet inte alls genererar någon arbetstid j arbetsmånader senare, närmare bestämt om vi betraktar en arbetsmånad t för vilken $t + j > t_{end}$, där t_{end} är sista arbetsmånaden i projektet. Detta behandlas genom att fördela standardarbetstiden som "skulle" ha genererats varje arbetsmånad efter projektslut på alla återstående arbetsmånader under projekttiden, alltså från och med inventeringen till projektslut. Det antas alltså att även deltagare mot slutet genererar samma standardarbetstid på totalen, men "hopklämt" under en kortare tid.⁷⁶ Detta görs arbetsmånad för arbetsmånad. Detta innebär till exempel att den första arbetsmånaden efter projektslut fördelas på de 17 sista projektmånaderna, den andra arbetsmånaden efter projektslut fördelas på de 16 sista projektmånaderna, och så vidare. Omvänt innebär detta att den sista projektmånaden får 1/17 av standardarbetstiden för den första månaden efter projektslut, 1/16 av standardarbetstiden för den andra månaden efter projektslut, och så vidare upp till hela standardarbetstiden för den 17:e månaden efter projektslut. Mer generellt fås för arbetsmånad t bidraget

$$\chi_{t+t_{max}-1>t_{end}} \cdot \sum_{k=1}^{t+t_{max}-1-t_{end}} \frac{Y_{i,t_{end}+k}^0}{t_{max} - k}$$

totalt från alla månader efter projektslut. Indikatorvariabeln $\chi_{t+t_{max}-1>t_{end}}$ är 1 om villkoret $t + t_{max} - 1 > t_{end}$ är uppfyllt och 0 annars (i början av projektet, när mer än t_{max} arbetsmånader återstår). Den fullständiga modellen blir då:

$$Y_{it} = \left(1 + \sum_{\tau} \gamma_{\tau} \delta_{t}^{\tau}\right) \left(Y_{it}^0 + \chi_{t+t_{max}-1>t_{end}} \cdot \sum_{k=1}^{t+t_{max}-1-t_{end}} \frac{Y_{i,t_{end}+k}^0}{t_{max} - k} \right) + U_{it}$$

5.2.4 Från modell per arbetsuppgift till total

Modellen som beskrivits i 6.2.1–6.2.3 är skattad per arbetsuppgift inom matchningsinsatsen (underkategori till MD1 i tidsredovisningen). För de flesta

⁷⁵ Modellen är icke-linjär i sina parametrar så Levenberg-Marquardt-algoritmen används för att skatta parametrarna. I sista steget fås en lineariserad modell; för denna används robusta standardfel klustrade på kontorsnivå.

⁷⁶ Inflödet till projektet mot slutet styrdes med avsikten att ungefär lika mycket arbetstid skulle finnas att tillgå för deltagare som inkom mot slutet som tidigare, vilket sannolikt gör detta antagande mer rimligt än vad som annars skulle vara fallet.

arbetsuppgifter fås en signifikant förklaringsgrad⁷⁷, men när ingen underkategori är angiven och för kategorin övrigt är förklaringsgraden låg, se tabell 16. Detta är inte förvånande med tanke på karaktären hos kategorierna, och vi bedömer att modellen är meningslös för dessa underkategorier.

Totalen beräknas delvis därför i två steg: först summeras alla kategorier förutom dessa två, sedan multipliceras detta värde med en faktor som ser till att de totalt redovisade timmarna blir rätt. Förutom att detta hanterar kategorierna där modellen är meningslös hanterar det också att modellen saknar intercept: summan av skattningarna kan därför avvika från summan av observationerna. På detta sätt säkerställs alltså att modellen ger exakt samma antal timmar på totalen som enligt tidsredovisningarna.

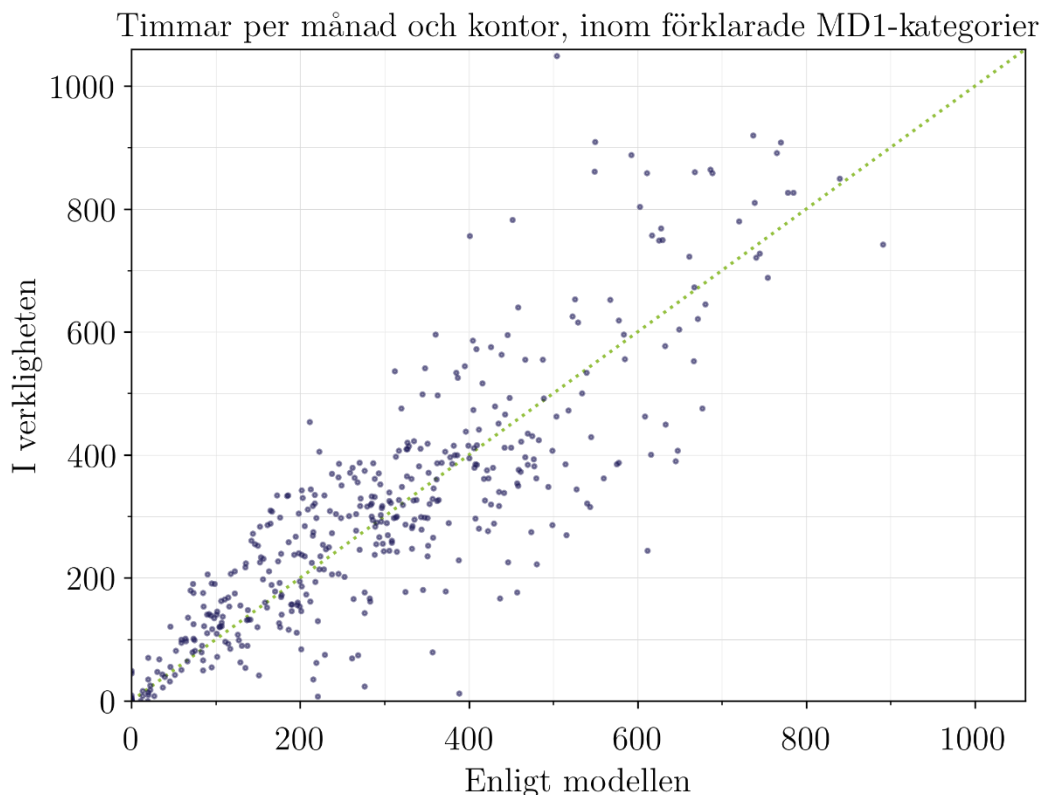
5.2.5 Delresultat rörande modellen för beräkning av styckkostnader

Tabell 16. Förklaringsgrader R^2 (både justerat och ej justerat för antalet parametrar) för de olika delmodellerna.

Underkategori	R^2	Justerat R^2
<Inget angivet>	0,09	0,05
Administration	0,35	0,32
Arbetsgivararbete	0,47	0,45
Inventering	0,75	0,74
Kontakter/insatser kopplade till AR-konsultation	0,21	0,17
Matchning	0,57	0,55
Samordning och uppföljning	0,47	0,45
Övrigt - specificera nedan	-0,04	-0,10
Totalt	0,73	0,72

⁷⁷ Justerat förklaringsgrad motsvarande statistiskt signifikant linjär positiv korrelation på 95 procents konfidensnivå, med 432 observationer går gränsen vid en korrelation på 0,08 (i ett ensidigt test).

Figur 13. Jämförelse av modellens prediktioner och verkliga utfall av antalet arbetstimmar i MD1 (de två underkategorier som har insignifikant justerad förklaringsgrad är exkluderade) per arbetsmånad och projektkontor.

Tabell 17. Parameterskattningar och aggregerade resultat som i tabellerna 4 och 5 i huvudtexten, men med standardfel angivna. Parenteserna är en kompakt notation för standardfel: siffrorna motsvarar de sista visade värdesiffrorna för punktskattningen, till exempel innebär 1,71(84) att punktskattningen är 1,71 och standardfelet är 0,84.

	Uppstart	Pandemi
Administration	1,71(84)**	-0,41(15)***
Arbetsgivararbete	1,09(31)***	0,07(17)
Inventering	0,08(15)	0,48(32)
Matchning	1,78(62)***	0,21(22)
Samordning och uppföljning	1,23(93)	0,34(42)
TOTALT		
Månad 1	0,29(18)	0,38(23)
Månad 1-3	0,59(18)***	0,27(16)*
Månad 1-6	0,88(22)***	0,21(13)
Månad 1-18	-	0,08(12)
Andel av projektet	0,0277(66)***	0,034(92)

Tabell 18. Enkel känslighetsanalys. Parameterskattningar och aggregerade resultat för modell där uppstartsperioden slutar en månad senare och pandemiperioden börjar en månad senare jämfört med tabell 17.

	Uppstart	Pandemi
Administration	1,24(89)	-0,32(16)**
Arbetsgivararbete	1,05(29)***	0,16(22)
Inventering	0,050(95)	0,47(27)*
Matchning	1,65(50)***	0,17(25)
Samordning och uppföljning	1,4(1,0)	0,26(36)
TOTALT		
Månad 1	0,18(15)	0,41(22)*
Månad 1-3	0,56(16)***	0,30(15)**
Månad 1-6	0,77(19)***	0,24(13)*
Månad 1-18	-	0,11(12)
Andel av projektet	0,0358(83)***	0,048(85)

Tabell 19. Enkel känslighetsanalys. Parameterskattningar och aggregerade resultat för modell där uppstartsperioden slutar en månad tidigare och pandemiperioden börjar en månad tidigare jämfört med tabell 17.

	Uppstart	Pandemi
Administration	2,1(1,0)**	-0,577(89)***
Arbetsgivararbete	1,18(37)***	-0,05(12)
Inventering	-0,05(12)	0,30(21)
Matchning	2,47(97)**	0,14(17)
Samordning och uppföljning	1,3(1,1)	0,12(35)
TOTALT		
Månad 1	0,21(18)	0,22(16)
Månad 1-3	0,55(20)***	0,14(11)
Månad 1-6	1,03(27)***	0,059(93)
Månad 1-18	-	-0,066(93)
Andel av projektet	0,0208(59)***	-0,09(10)

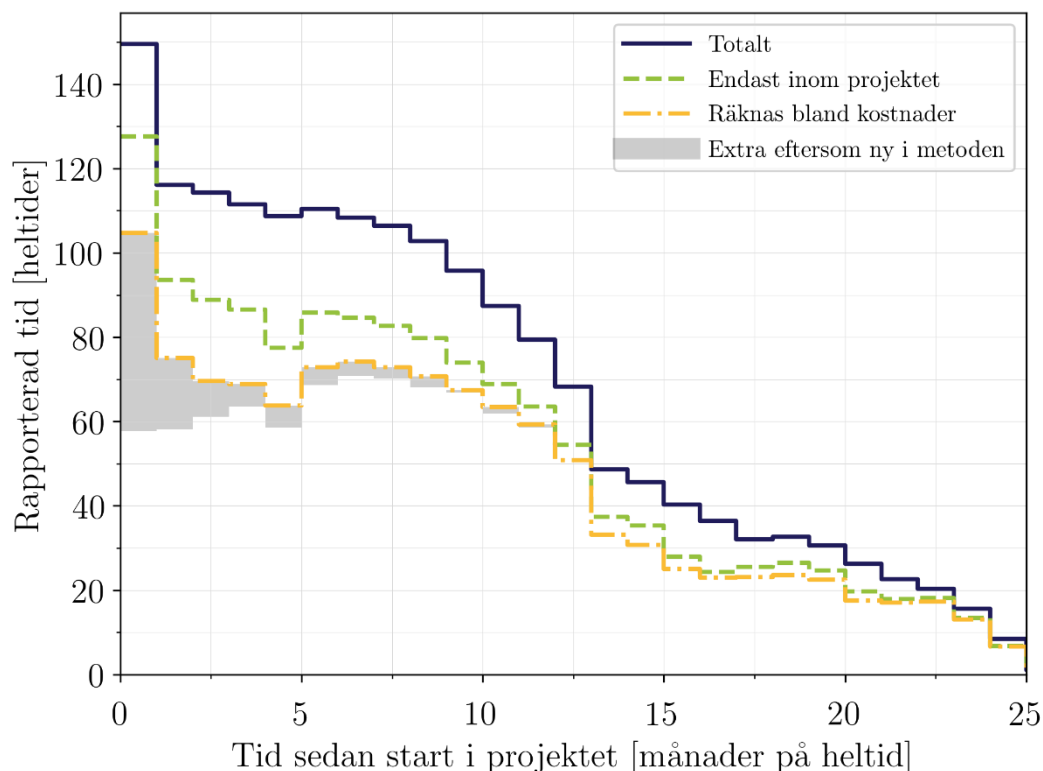
5.3 Beräkning av tid sedan start i projektet (för personalomsättningsberäkningarna)

I beräkningarna i avsnitt 2.2.3 räknas tiden sedan start i projektet individuellt för varje förmedlare i form av månader på heltid. Detta beräknas baserat på individuella datumgränser satta baserat på projektets personalhanteringsfiler. Datumgränserna sätts i grunden så att en heltidsmånad har gått mellan datumen, oavsett vilken procent medarbetaren jobbar på. På detta sätt uppstår i allmänhet en del av en månad som en rest på slutet: denna ytterligare arbetstid sprids ut på övriga månader för medarbetaren, alltså kan avståndet mellan datumen bli något större än en heltidsmånad.

I beräkningarna används sedan datumgränserna så att all tid som redovisats före den första datumgränsen hör till den första månaden, all tid från och med den första datumgränsen men före den andra datumgränsen hör till den andra månaden, och så vidare.

5.4 Fler figurer och tabeller

Figur 14. _TID_VS_START_. Rapporterad tid i projektet som funktion av tid sedan start i projektet.

Figur 15. Arbetsgivarens kostnad för behandlingsgrupp respektive kontrollgrupp. Skillnaden mellan dessa kurvor utgör skattningen av insatsens effekt på samma storhet.

